

21999A0909(01)

L 239/3

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

9.9.1999

ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE**între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte**

REGATUL BELGIEI,

REGATUL DANEMARCEL,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

IRLANDA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDEI,

REGATUL UNIT AL MĂRII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

denumite în continuare „statele membre”, și

COMUNITATEA EUROPEANĂ, COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI și COMUNITATEA EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE,

denumite în continuare „Comunitatea”,

pe de o parte, și

REPUBLICA ARMENIA,

pe de altă parte,

AVÂND ÎN VEDERE legăturile existente între Comunitate, statele membre ale acesteia și Republica Armenia, precum și valorile comune pe care le împărtășesc,

RECUNOSCÂND că Republica Armenia și Comunitatea doresc să consolideze aceste legături și să stabilească un parteneriat și o cooperare care să aprofundeze și să extindă relațiile stabilite anterior, în special prin Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind schimburile comerciale și cooperarea comercială și economică, semnat la 18 decembrie 1989,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul Comunității, al statelor membre ale acesteia și al Republicii Armeniade a consolida libertățile politice și economice care constituie însuși temeiul parteneriatului,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a promova pacea și securitatea internațională, precum și soluționarea pe cale pașnică a disputelor, și de a coopera în acest scop în cadrul Națiunilor Unite și al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE),

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul ferm al Comunității, al statelor membre ale acesteia și al Republicii Armenia privind aplicarea integrală a tuturor dispozițiilor și principiilor Actului Final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE), ale documentelor finale ale întâlnirilor de evaluare de la Viena și Madrid, ale documentului Conferinței CSCE de la Bonn privind cooperarea economică, ale Cartei de la Paris pentru o Nouă Europă și ale documentului CSCE de la Helsinki din 1992, „Provocările schimbării” și alte documente fundamentale ale OSCE

RECUNOSCÂND în acest context că sprijinirea independenței, suveranității și integrității teritoriale a Republicii Armenia contribuie la menținerea păcii și stabilității în Europa,

CONVINSE de importanța capitală a statului de drept și a respectării drepturilor omului, în special cele ale persoanelor aparținând minorităților, a instituirii unui sistem multipartit și a unor alegeri libere și democratice și a liberalizării economice urmărind să pună bazele unei economii de piață,

CONSIDERÂND că aplicarea integrală a prezentului acord de parteneriat și cooperare depinde de realizarea reformelor politice, economice și juridice în Republica Armenia și, în egală măsură, contribuie la finalizarea acestora, precum și la punerea în aplicare a factorilor necesari cooperării, în special în lumina concluziilor Conferinței CSCE de la Bonn,

DORIND să încurajeze procesul de cooperare regională cu țările vecine în domeniile reglementate de prezentul acord, în scopul promovării prosperității și stabilității în regiune și în special inițiative care vizează încurajarea cooperării și încrederii erciproce între Statele Independente din regiunea Caucaz și alte state vecine,

DORIND să stabilească și să dezvolte un dialog politic permanent privind aspectele bilaterale, regionale și internaționale de interes comun,

RECUNOSCÂND ȘI SPRIJININD dorința Republicii Armenia de a stabili o strânsă cooperare cu Instituțiile Europene,

LUÂND ÎN CONSIDERARE necesitatea de a promova investițiile în Republica Armenia, inclusiv în sectorul energiei și în acest context importanța dată de Comunitate și de statele membre ale acesteia unor condiții echitabile de tranzit pentru exportul de produse energetice; confirmând angajamentul Comunității și al statelor membre ale acesteia, precum și al Republicii Armenia față de Carta Europeană a Energiei și față de deplina aplicare a Tratatului Cartei Energiei și a Protocolului la Carta Energiei privind eficiența energetică și aspectele de mediu,

LUÂND ÎN CONSIDERARE dorința Comunității de a dezvolta cooperarea economică și de a asigura asistență tehnică, după caz,

ȚINÂND SEAMA de faptul că prezentul acord poate favoriza o apropiere progresivă între Republica Armenia și o zonă mai largă de cooperare din Europa și regiunile limitrofe, precum și integrarea progresivă a Republicii Armenia în sistemul internațional deschis,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a liberaliza comerțul, în conformitate cu regulile Organizației Mondiale a Comerțului (OMC),

CONȘTIENTE de necesitatea îmbunătățirii condițiilor care afectează comerțul și investițiile, precum și condițiile din domenii precum înființarea societăților comerciale, forța de muncă, prestarea de servicii și circulația capitalurilor,

SALUTÂND ȘI RECUNOSCÂND importanța eforturilor Republicii Armenia orientate spre tranziția economiei sale dintr-o economie de stat central planificată spre o economie de piață,

CONVINSE că prezentul acord va crea un nou climat pentru relațiile economice dintre părți și, în special, pentru dezvoltarea comerțului și investițiilor, care sunt esențiale pentru restructurarea economică și modernizarea tehnologică,

DORIND stabilirea unei cooperări strânse în domeniul protecției mediului, ținând seama de interdependența existentă între părți în acest domeniu,

RECUNOSCÂND ca unul din obiectivele primordiale ale acestui acord cooperarea pentru prevenirea și controlul imigrației ilegale,

DORIND stabilirea unei cooperări culturale și dezvoltarea schimbului de informații,

CONVIN CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

Articolul 1

Se stabilește un parteneriat între Comunitate și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte. Parteneriatul are următoarele obiective:

- asigurarea unui cadru adecvat pentru dialogul politic dintre părți, care să permită dezvoltarea relațiilor politice;
- sprijinirea eforturilor Republicii Armenia de consolidare a democrației, de dezvoltare economică și de finalizare a tranziției către o economie de piață
- promovarea schimburilor comerciale și a investițiilor, precum și a relațiilor economice armonioase între părți, încurajând astfel dezvoltarea lor economică durabilă;
- asigurarea unei baze de cooperare în domeniul juridic, economic, social, financiar, științific civil, tehnologic și cultural.

TITLUL I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 2

Respectarea democrației, a principiilor de drept internațional și a drepturilor omului consacrate în special în Actul Final de la Helsinki și în Carta de la Paris pentru o Nouă Europă, precum și a principiilor economiei de piață, inclusiv a celor enunțate în documentele conferinței CSCE de la Bonn, stă la baza politicilor interne și externe ale părților și constituie elemente esențiale al parteneriatului și al prezentului acord.

Articolul 3

Părțile consideră că, pentru stabilitatea și prosperitatea lor viitoare, este esențial ca noile state independente rezultate în urma dizolvării Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, denumite în continuare „Statele Independente”, să-și mențină și să-și dezvolte cooperarea în conformitate cu principiile Actului Final de la Helsinki și cu dreptul internațional, precum și în spiritul unor relații de bună vecinătate, și depun toate eforturile pentru a favoriza acest proces.

Articolul 4

Părțile vor reevalua în mod corespunzător circumstanțele evolutive din Republica Armenia, în special privind condițiile economice și implementarea reformelor orientate spre o economie de piață. Consiliul de cooperare poate face recomandări părților privind dezvoltarea oricărei părți a prezentului acord în lumina acestor circumstanțe.

TITLUL II

DIALOGUL POLITIC

Articolul 5

Între părți se stabilește un dialog politic permanent, pe care acestea intenționează să îl dezvolte și să îl intensifice. Acesta însoțește și consolidează apropierea dintre Comunitate și Republica Armenia, sprijină schimbările politice și economice în curs de desfășurare în această țară și contribuie la stabilirea unor noi forme de cooperare. Dialogul politic:

- va consolida legăturile Republicii Armenia cu Comunitatea și cu statele membre ale acesteia și, în acest mod, cu întreaga comunitate a națiunilor democratice. Convergența economică realizată prin prezentul acord antrenează intensificarea relațiilor politice;
- va genera o convergență tot mai mare a pozițiilor privind problemele internaționale de interes comun, sporind astfel securitatea și stabilitatea în regiune și promovând dezvoltarea în viitor a Statelor Independente din Caucaz.
- va prevedea angajamentul părților de a coopera în chestiuni privind consolidarea stabilității și securității în Europa, respectarea principiilor democratice și respectarea și promovarea drepturilor omului, în special cele ale persoanelor aparținând minorităților, și de a organiza consultări dacă este cazul, în domenii relevante.

Un astfel de dialog poate avea loc la nivel regional, în vederea unei contribuții la rezolvarea conflictelor și tensiunilor regionale.

Articolul 6

La nivel ministerial, dialogul politic are loc în cadrul Consiliului de cooperare creat în temeiul articolului 78, precum și cu alte ocazii, de comun acord.

Articolul 7

Părțile stabilesc și alte proceduri și mecanisme de dialog politic, în special sub următoarele forme:

- reuniuni periodice la nivel de funcționari superiori, reprezentanți ai Comunității și ai statelor membre, pe de o parte, și reprezentanți ai Republicii Armenia, pe de altă parte;
- valorificarea deplină a tuturor canalelor diplomatice dintre părți, în special prin contacte corespunzătoare atât la nivel bilateral, cât și la nivel multilateral, de exemplu cu ocazia reuniunilor Organizației Națiunilor Unite, ale OSCE sau cu alte ocazii;
- orice alte mijloace, precum reuniuni ale experților, care pot contribui la consolidarea și dezvoltarea dialogului politic.

Articolul 8

Dialogul politic la nivel parlamentar are loc în cadrul Comisiei parlamentare de cooperare instituite în temeiul articolului 83.

TITLUL III

COMERȚUL CU MĂRFURI

Articolul 9

(1) Părțile își acordă reciproc tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate în toate domeniile privind:

- taxele vamale și taxele aplicate la importuri și exporturi, inclusiv modul de percepere a acestor drepturi și taxe;
- dispozițiile privind vămuirea, tranzitul, antrepozitele și transbordarea;
- taxele și alte impuneri interne de orice tip, aplicate direct sau indirect mărfurilor importate;

— metodele de plată și transferul respectivelor plăți;

— normele privind vânzarea, cumpărarea, transportul, distribuția și utilizarea mărfurilor pe piața internă.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică în cazul:

- (a) avantajelor acordate în scopul creării unei uniuni vamale sau a unei zone a liberului schimb sau care decurg din crearea unei astfel de uniuni sau zone;
- (b) avantajelor acordate anumitor țări în conformitate cu regulile OMC și în conformitate cu alte acorduri internaționale în favoarea țărilor în curs de dezvoltare;

(c) avantajelor acordate țărilor limitrofe în vederea facilitării traficului de frontieră.

Articolul 13

Schimburile de mărfuri între părți se realizează la prețul pieței.

(3) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică, pe o perioadă de tranziție care expiră la data aderării Republicii Armenia la OMC sau la 31 decembrie 1998, luându-se în considerare data care survine prima, avantajelor definite în anexa I și acordate de Republica Armenia celorlalte state create în urma dizolvării URSS.

Articolul 14

Articolul 10

(1) Părțile convin că principiul libertății de tranzit a mărfurilor este o condiție esențială pentru realizarea obiectivelor prezentului acord.

În această privință, fiecare parte garantează tranzitul fără restricții, via sau prin teritoriul său, al mărfurilor originare din teritoriul vamal sau destinate teritoriului vamal al celeilalte părți.

(2) Normele prevăzute la articolul V alineatele (2), (3), (4) și (5) din GATT se aplică între cele două părți.

(3) Normele prevăzute la prezentul articol nu aduc atingere normelor speciale convenite între părți privind anumite sectoare, în special transportul, sau produsele.

(1) În cazul în care un produs se importă pe teritoriul uneia dintre părți în cantități atât de mari sau în astfel de condiții încât să provoace sau să riște să provoace prejudicii producătorilor naționali de produse similare sau direct concurente, Comunitatea sau Republica Armenia, după caz, pot lua măsuri adecvate în conformitate cu următoarele condiții și proceduri.

(2) Înainte de a lua orice măsuri sau, în cazul aplicării alineatului (4), cât mai curând posibil, Comunitatea sau Republica Armenia, după caz, furnizează Consiliului de cooperare toate informațiile utile în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru cele două părți, în conformitate cu titlul XI.

(3) În cazul în care, în urma consultărilor, în termen de 30 de zile de la sesizarea Consiliului de cooperare părțile nu ajung la un acord cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse pentru remedierea situației, partea care a solicitat consultările este liberă să limiteze importurile de produse în cauză în măsura și pe perioada de timp necesară pentru prevenirea sau remedierea prejudiciilor sau să adopte alte măsuri adecvate.

(4) În situații critice în care o întârziere riscă să antreneze prejudicii greu de remediat, părțile pot lua măsuri înainte de consultări, cu condiția ca respectivele consultări să se desfășoare imediat după adoptarea respectivelor măsuri.

(5) În alegerea măsurilor prevăzute la prezentul articol, părțile acordă prioritate măsurilor care afectează cel mai puțin realizarea obiectivelor prezentului acord.

(6) Nici o dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere sau nu afectează în vreun fel adoptarea de către una dintre părți a unor măsuri antidumping sau compensatorii în conformitate cu articolul VI din GATT, cu Acordul privind punerea în aplicare a articolului VI din GATT, cu Acordul privind interpretarea și punerea în aplicare a articolelor VI, XVI și XXIII din GATT sau cu legislația sa internă în domeniu.

Articolul 11

Fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din convențiile internaționale privind admiterea temporară a mărfurilor care obligă ambele părți, fiecare parte acordă celeilalte părți, în conformitate cu legislația proprie, o scutire de taxe și taxe de import pentru mărfurile admise temporar, în cazurile și în conformitate cu procedurile prevăzute de celelalte convenții internaționale în domeniu care impun astfel de obligații. Se ține seama de condițiile în care obligațiile ce decurg dintr-o astfel de convenție au fost acceptate de partea în cauză.

Articolul 12

(1) Mărfurile originare din Republica Armenia se importă în Comunitate fără restricții cantitative, fără a se aduce atingere dispozițiilor articolelor 14, 17 și 18 din prezentul acord.

(2) Mărfurile originare din Comunitate se importă în Republica Armenia fără restricții cantitative sau alte restricții cu efect echivalent.

Articolul 15

Părțile se angajează să adapteze dispozițiile prezentului acord privind schimburile comerciale de mărfuri în funcție de situație, în special în funcție de situația care rezultă în urma aderării Republicii Armenia la OMC. Consiliul de cooperare poate formula la adresa părților recomandări privind respectivele adaptări care, în cazul în care sunt acceptate, pot fi puse în aplicare prin intermediul unui acord între părți în conformitate cu procedurile fiecăreia în domeniu.

Articolul 16

Prezentul acord nu exclude aplicarea interdicțiilor sau restricțiilor de import, export sau tranzit justificate din motive privind moralitatea, ordinea sau siguranța publică, protecția sănătății și a vieții oamenilor, animalelor sau plantelor, protecția resurselor naturale, protecția patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau protecția proprietății intelectuale, industriale sau comerciale, nici a reglementărilor privind aurul și argintul. Cu toate acestea, astfel de interdicții sau de restricții nu pot constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție mascată în comerțul dintre părți.

Articolul 17

Prezentul titlu nu se aplică schimburilor comerciale cu produse textile care intră sub incidența capitolelor 50-63 din Nomenclatura Combinată. Schimburile comerciale cu aceste produse sunt reglementate de un acord separat, parafat la 18 ianuarie 1996 și aplicat cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 1996.

CAPITOLUL I

CONDIȚII DE MUNCĂ*Articolul 20*

(1) Sub rezerva actelor cu putere de lege, a condițiilor și a procedurilor aplicabile în fiecare stat membru, Comunitatea și statele membre ale acesteia iau măsuri pentru ca resortisanții Republicii Armenia angajați legal pe teritoriul unui stat membru să nu facă obiectul vreunei discriminări pe bază de naționalitate, în ceea ce privește condițiile de muncă, de remunerare sau de concediere, în comparație cu resortisanții respectivului stat membru.

(2) Sub rezerva actelor cu putere de lege, a condițiilor și a procedurilor aplicabile în Republica Armenia, Republica Armenia se asigură că lucrătorii resortisanți ai unui stat membru, angajați legal pe teritoriul Republicii Armenia, nu facă obiectul vreunei discriminări pe bază de naționalitate, în ceea ce privește condițiile de muncă, de remunerare sau de concediere, în comparație cu proprii resortisanți.

Articolul 21

Consiliul de cooperare analizează îmbunătățirile care pot fi aduse condițiilor de muncă pentru oamenii de afaceri în conformitate cu

Articolul 18

(1) Schimburile comerciale cu produsele prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului sunt reglementate de dispozițiile prezentului titlu, cu excepția articolului 12.

(2) Se creează un grup de contact pentru probleme privind cărbunele și oțelul, format din reprezentanți ai Comunității, pe de o parte, și din reprezentanți ai Republicii Armenia, pe de altă parte.

Respectivul grup de contact schimbă permanent informații cu privire la toate problemele de interes comun pentru părți, referitoare la cărbune și oțel.

Articolul 19

Schimburile comerciale cu materiale nucleare se vor desfășura în conformitate cu prevederile Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice. Dacă este necesar, schimburile comerciale cu materiale nucleare vor face obiectul dispozițiilor unui acord special care urmează să fie încheiat între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Republica Armenia.

TITLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND COMERȚUL ȘI INVESTIȚIILE

angajamentele internaționale ale părților, în special cu cele definite în documentul Conferinței CSCE de la Bonn.

Articolul 22

Consiliul de cooperare formulează recomandări pentru punerea în aplicare a articolelor 20 și 21.

CAPITOLUL II

CONDIȚII PRIVIND ÎNFIINȚAREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR COMERCIALE*Articolul 23*

(1) Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă înființării de societăți comerciale armenesti pe teritoriul lor, astfel cum sunt definite la articolul 25 alineatul (d), un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat societăților comerciale dintr-o țară terță.

(2) Fără a aduce atingere rezervelor enumerate în anexa IV, Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă filialelor societăților armenesti înființate pe teritoriul lor un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor societăți comerciale, în ceea ce privește funcționarea acestora.

(3) Comunitatea și statele membre ale acesteia acordă sucursalelor societăților comerciale armenesti înființate pe teritoriul lor un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat sucursalelor societăților comerciale dintr-o țară terță, în ceea ce privește funcționarea lor.

(4) Republica Armenia acordă pentru înființarea societăților comerciale comunitare, astfel cum sunt definite la articolul 25 alineatul (d), un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat societăților comerciale armenesti sau societăților comerciale ale oricărei țări terțe, în cazul în care acesta din urmă este mai bun, și acordă filialelor și sucursalelor societăților comerciale comunitare înființate pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor societăți comerciale și sucursalelor lor sau societăților și sucursalelor unei țări terțe, în cazul în care acesta din urmă este mai bun, în ceea ce privește funcționarea acestora.

Articolul 24

(1) Fără a aduce atingere articolului 97, dispozițiile articolului 23 nu se aplică transportului aerian, fluvial și maritim.

(2) Cu toate acestea, în ceea ce privește activitățile detaliate mai jos, întreprinse de agențiile maritime care prestează servicii de transport maritim internațional, inclusiv operațiuni de transport intermodal care cuprind un traseu maritim, fiecare parte le autorizează societăților comerciale ale celeilalte părți să aibă o prezență comercială pe teritoriul său sub formă de filiale sau de sucursale, în condiții de înființare și de funcționare nu mai puțin favorabile decât cele acordate propriilor societăți comerciale sau filialelor ori sucursalelor societăților comerciale ale unei țări terțe, în cazul în care acestea din urmă sunt mai bune, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile pentru fiecare parte.

(3) Astfel de activități includ, dar nu sunt limitate la:

(a) comercializarea și vânzarea de servicii de transport maritim și de servicii conexe, prin contact direct cu clienții, de la oferta de preț la eliberarea facturii, indiferent dacă respectivele servicii sunt efectuate sau prestate de însuși prestatorul de servicii sau prin prestatorii de servicii cu care vânzătorul de servicii a încheiat acorduri comerciale permanente;

(b) achiziționarea și utilizarea, în nume propriu sau în numele clienților (și revânzarea către clienți) a oricărui serviciu de transport sau a oricărui serviciu conex, inclusiv a serviciilor de transport intern de orice tip, în special pe căi navigabile interne, rutiere și feroviare, necesare pentru prestarea unui serviciu integrat;

(c) pregătirea documentelor de transport, a documentelor vamale sau a oricărui alt document referitor la originea și natura mărfurilor transportate;

(d) furnizarea de informații comerciale prin orice mijloace, inclusiv prin sisteme computerizate și schimburile de date electronice (sub rezerva restricțiilor nediscriminatorii privind telecomunicațiile);

(e) încheierea oricărui aranjament comercial, inclusiv participarea la capitalul societății comerciale și recrutarea personalului la nivel local (sau, în cazul personalului străin, sub rezerva dispozițiilor relevante ale prezentului acord), cu o agenție maritimă locală;

(f) acțiuni în numele societăților comerciale, printre altele organizarea escalelor navei sau preluarea încărcăturilor, după caz.

Articolul 25

În sensul prezentului acord:

(a) „societate comercială comunitară” sau, respectiv, „societate comercială armenescă” înseamnă o societate comercială înființată în conformitate cu legislația unui stat membru sau, respectiv, a Republicii Armenia, și având sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul Comunității sau, respectiv, al Republicii Armenia. Cu toate acestea, în cazul în care societatea comercială, înființată în conformitate cu legislația unui stat membru sau a Republicii Armenia, are numai sediul social pe teritoriul Comunității sau al Republicii Armenia, este considerată o societate comercială comunitară sau o societate comercială armenescă în cazul în care activitatea sa are o legătură efectivă și permanentă cu economia unuia dintre statele membre sau, respectiv, a Republicii Armenia;

(b) „filială” a unei societăți comerciale înseamnă o societate comercială controlată efectiv de prima societate comercială;

(c) „sucursală” a unei societăți comerciale înseamnă un sediu secundar fără personalitate juridică, dar cu caracter de permanență, precum extensia unei societăți mamă, care dispune de gestiune proprie și este dotată material pentru a negocia afaceri cu terți, astfel încât aceștia din urmă, deși știu că, în cazul în care este necesar, există o legătură juridică cu societatea mamă al cărei sediu se află în străinătate, nu au obligația să trateze direct cu aceasta, ci pot realiza tranzacții comerciale la sediul secundar care constituie extensia;

- (d) „înființare” înseamnă dreptul societăților comerciale comunitare sau armenești definite la litera (a) de a desfășura activități economice prin înființarea de filiale și de sucursale în Republica Armenia sau, respectiv, în Comunitate;
- (e) „funcționare” înseamnă acțiunea de a exercita o activitate economică;
- (f) „activități economice” înseamnă activitățile cu caracter industrial și comercial, precum și profesiunile libere.

În ceea ce privește transportul internațional maritim, inclusiv operațiile cu caracter intermodal care cuprind un traseu maritim, resortisanții statelor membre sau ai Republicii Armenia, stabiliți în afara Comunității sau, respectiv, a Republicii Armenia, precum și societățile comerciale maritime înființate în afara Comunității sau a Republicii Armenia și controlate de resortisanți ai unui stat membru sau ai Republicii Armenia, beneficiază atât de dispozițiile prezentului capitol cât și de cele ale capitolului III, în cazul în care navele lor sunt înmatriculate în respectivul stat membru sau în Republica Armenia, în conformitate cu legislațiile lor.

Articolul 26

(1) Fără a aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, o parte nu este împiedicată să adopte măsuri prudențiale, în special pentru a garanta protecția investitorilor, deponenților, asiguraților sau persoanelor față de care prestatorul de servicii financiare are o datorie fiduciară, sau pentru a asigura integritatea și stabilitatea sistemului financiar. În cazul în care nu sunt conforme cu dispozițiile prezentului acord, astfel de măsuri nu pot fi folosite în scopul eludării obligațiilor care îi revin unei părți în temeiul prezentului acord.

(2) Nici o dispoziție a prezentului acord nu poate fi interpretată astfel încât să oblige o parte să divulge informații privind afacerile și conturile clienților individuali sau orice altă informație confidențială sau protejată aflată în posesia instituțiilor publice.

(3) În sensul prezentului acord, „servicii financiare” înseamnă acele activități descrise în anexa III.

Articolul 27

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere punerii în aplicare, de către fiecare parte, a măsurilor necesare pentru a evita eludarea, prin intermediul dispozițiilor prezentului acord, a măsurilor pe care le-a luat privind accesul țărilor terțe la piața sa.

Articolul 28

(1) Prin derogare de la dispozițiile capitolului I din prezentul titlu, o societate comercială comunitară sau o societate comercială armenească înființată pe teritoriul Republicii Armenia sau, respectiv, al Comunității, are dreptul să angajeze, direct sau prin intermediul uneia dintre sucursalele sau filialele sale, în conformitate cu legislația în vigoare în țara gazdă a înființării, pe teritoriul Republicii Armenia sau, respectiv, al Comunității, resortisanți ai statelor membre ale Comunității și ai Republicii Armenia, cu condiția ca respectivele persoane să facă parte din personalul de bază definit la alineatul (2) și să fie exclusiv angajați ai respectivelor societăți comerciale, filiale sau sucursale. Permisele de ședere și de muncă ale unor astfel de angajați nu sunt valabile decât pe perioada respectivei angajări.

(2) Personalul de bază al societăților comerciale menționate anterior, denumite în continuare „organizații”, este format din „persoane transferate în cadrul societății”, în conformitate cu definiția prevăzută la litera (c), și care fac parte din următoarele categorii, cu condiția ca organizația să aibă personalitate juridică și ca persoanele în cauză să fi fost angajate de respectiva organizație sau să fi fost parteneri ai acesteia (alții decât acționari majoritari) pe o perioadă de cel puțin un an înainte de un astfel de transfer:

(a) cadre superioare ale unei organizații, a căror responsabilitate principală este gestionarea unității, sub controlul sau conducerea consiliului de administrație sau a acționarilor sau echivalenților acestora, având următoarele funcții:

— conducerea unității, a unui serviciu sau a unei secții a unității;

— supravegherea și controlul activității celorlalți angajați care exercită funcții de supraveghere, tehnice sau administrative;

— angajarea ori concedierea sau recomandarea angajării sau concedierii personalului sau luarea altor măsuri privind personalul, în temeiul atribuțiilor care le sunt conferite;

(b) persoane angajate de o organizație, care au competențe excepționale esențiale privind serviciul, echipamentele de cercetare, tehnologiile sau gestiunea unității. Evaluarea unor astfel de cunoștințe poate avea ca obiect, pe lângă cunoștințele specifice unității, nivelul înalt de calificare pentru un tip de muncă sau de activitate care necesită cunoștințe tehnice speciale, inclusiv apartenența la o profesiune acreditată;

(c) o „persoană transferată în cadrul societății” este definită ca o persoană fizică care lucrează pentru o organizație pe teritoriul unei părți și care este transferată temporar în cadrul desfășurării activităților economice pe teritoriul celeilalte părți; organizația în cauză trebuie să aibă locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul unei părți, iar transferul să fie efectuat

către o unitate (filială, sucursală) a respectivei organizații, care desfășoară în mod real activități economice similare pe teritoriul celeilalte părți.

Articolul 29

(1) Părțile depun toate eforturile necesare pentru a evita luarea unor măsuri sau întreprinderea unor acțiuni care să impună condiții de înființare și de funcționare a societăților lor comerciale mai restrictive decât cele din ziua anterioară datei semnării prezentului acord.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor articolului 37: situațiile reglementate de articolul 37 sunt reglementate numai de dispozițiile acestuia, cu excluderea altor dispoziții.

(3) Acționând în spiritul parteneriatului și cooperării și în lumina dispozițiilor articolului 43, guvernul Republicii Armenia informează Comunitatea cu privire la intenția sa de a propune noi acte cu putere de lege sau de a adopta noi norme administrative care să ducă la modificarea condițiilor de înființare sau de funcționare a sucursalelor și filialelor societăților comerciale comunitare în Republica Armenia, făcându-le mai restrictive decât erau în ziua anterioară datei semnării prezentului acord. Comunitatea poate solicita Republicii Armenia să îi comunice proiectele unor astfel de acte cu putere de lege sau norme administrative și să organizeze consultări în acest sens.

(4) În cazul în care noile acte cu putere de lege sau norme administrative introduse în Republica Armenia riscă să modifice condițiile de funcționare a sucursalelor și filialelor societăților comerciale comunitare înființate în Republica Armenia, făcându-le mai restrictive decât erau la data semnării prezentului acord, respectivele acte cu putere de lege sau norme administrative nu se aplică, pe o perioadă de trei ani de la data intrării lor în vigoare, filialelor și sucursalelor deja înființate în Republica Armenia la data intrării în vigoare a respectivelor acte.

CAPITOLUL III

PRESTĂRI DE SERVICII TRANSFRONTALIERE ÎNTRE COMUNITATE ȘI REPUBLICA ARMENIA

Articolul 30

(1) Părțile se angajează, în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol, să ia măsurile necesare pentru a autoriza în mod progresiv prestarea de servicii de către societăți comerciale comunitare sau armenesti înființate pe teritoriul unei alte părți decât cea a beneficiarului serviciilor, ținând seama de evoluția sectorului serviciilor în cele două părți.

(2) Consiliul de cooperare formulează recomandările necesare punerii în aplicare a alineatului (1).

Articolul 31

Părțile cooperează în scopul dezvoltării unui sector de servicii în Republica Armenia care să respecte legile pieței.

Articolul 32

(1) În ceea ce privește transportul maritim internațional, părțile se angajează să aplice în mod eficient principiul liberului acces la piață și la trafic pe o bază comercială.

(a) Dispoziția menționată anterior nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din Convenția Organizației Națiunilor Unite referitoare la codul de conduită pentru conferințele maritime, aplicabile uneia sau alteia dintre părțile la prezentul acord. Companiile din afara conferinței sunt libere să concureze cu cele participante la conferință, cu condiția să adere la principiul concurenței loiale pe o bază comercială.

(b) Părțile își afirmă adeviziunea la principiul liberei concurențe pentru comerțul în vrac de mărfuri uscate și lichide.

(2) În aplicarea principiilor prevăzute la alineatul (1), părțile:

(a) nu aplică, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, clauzele de partajare a încărcăturilor din acordurile bilaterale dintre oricare stat membru al Comunității și fosta Uniune Sovietică;

(b) nu introduc, în acordurile bilaterale viitoare cu țările terțe, clauze de partajare a încărcăturilor, cu excepția circumstanțelor excepționale în care companiile maritime de linie ale uneia sau alteia dintre părțile la prezentul acord nu au altfel posibilitatea de a participa în mod efectiv la comerțul din și către țara terță în cauză;

(c) interzic, în acordurile bilaterale viitoare, clauzele de partajare a încărcăturilor privind comerțul în vrac de mărfuri uscate și lichide;

(d) elimină, de la data intrării în vigoare a prezentului acord, toate măsurile unilaterale și obstacolele administrative, tehnice sau de altă natură care pot avea efecte cu caracter restrictiv sau discriminatoriu asupra liberei prestări de servicii în cadrul transportului maritim internațional.

(3) Fiecare parte acordă navelor exploatare de resortisanți sau de societăți comerciale ale celeilalte părți, printre altele, un tratament

nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor nave în ceea ce privește accesul la porturile deschise comerțului internațional, utilizarea infrastructurilor și a serviciilor maritime auxiliare ale respectivelor porturi, precum și în ceea ce privește taxele și prelevările, facilitățile vamale și repartizarea de dane și instalații de încărcare și descărcare.

(4) Resortisanții și societățile comerciale comunitare care asigură servicii de transport maritim internațional sunt libere să presteze servicii internaționale fluvio-maritime pe căile navigabile interioare ale Republicii Armenia și viceversa.

Articolul 33

Pentru a asigura o dezvoltare coordonată a transporturilor între părți, adaptată la nevoile lor comerciale, condițiile de acces reciproc la piață și la prestarea de servicii de transport rutier, feroviar și pe căile navigabile interioare și, după caz, de transport aerian, pot face obiectul unor acorduri speciale care se negociază între părți după intrarea în vigoare a prezentului acord.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 34

(1) Dispozițiile prezentului titlu se aplică sub rezerva limitărilor justificate din motive de ordine publică, de siguranță publică sau de sănătate publică.

(2) Acestea nu se aplică activităților care, pe teritoriul uneia sau al alteia dintre părți, sunt legate, chiar și numai ocazional, de exercitarea autorității publice.

Articolul 35

În sensul prezentului titlu, nici o dispoziție a prezentului acord nu împiedică părțile să aplice propriile acte cu putere de lege și norme administrative privind intrarea și șederea, angajarea, condițiile de muncă, stabilirea persoanelor fizice și prestarea de servicii, cu condiția ca aceasta să nu ducă la anularea sau compromiterea beneficiilor care îi revin uneia dintre părți în temeiul unei anumite dispoziții a prezentului acord. Dispoziția menționată anterior nu aduce atingere punerii în aplicare a articolului 34.

Articolul 36

Societățile comerciale controlate și deținute în comun de societăți comerciale armenesti și de societăți comerciale comunitare beneficiază și de dispozițiile capitolelor II, III și IV.

Articolul 37

Tratamentul pe care o parte îl acordă celeilalte părți în temeiul prezentului acord cu o lună înainte de intrarea în vigoare a obligațiilor relevante care decurg din Acordul general privind comerțul cu servicii (GATS) nu este în nici un caz mai favorabil, în ceea ce privește sectoarele sau măsurile reglementate de GATS, decât cel acordat de respectiva parte în conformitate cu dispozițiile GATS, indiferent de sectorul, subsectorul sau modalitatea de prestare a serviciilor.

Articolul 38

În sensul capitolelor II, III și IV, nu se ține seama de tratamentul acordat de Comunitate, statele membre ale acesteia sau Republica Armenia în temeiul unor angajamente încheiate în cadrul unor acorduri de integrare economică în conformitate cu principiile prevăzute la articolul V din GATS.

Articolul 39

(1) Tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate acordat în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu nu se aplică avantajelor fiscale pe care părțile le acordă sau urmează să le acorde în viitor pe baza unor acorduri destinate să evite dubla impunere sau a altor aranjamente fiscale.

(2) Nici o dispoziție a prezentului titlu nu se interpretează astfel încât să împiedice adoptarea sau punerea în aplicare de către părți a unor măsuri destinate să evite evaziunea fiscală, în conformitate cu dispozițiile fiscale ale acordurilor care urmăresc evitarea dublei impuneri și alte aranjamente fiscale sau legislația fiscală internă.

(3) Nici o dispoziție a prezentului titlu nu se interpretează astfel încât să împiedice statele membre sau Republica Armenia să facă distincția, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, între contribuabilii care nu se află în situații identice, în special în ceea ce privește domiciliul ori sediul.

Articolul 40

Fără a aduce atingere articolului 28, nici o dispoziție din capitolele II, III și IV nu se interpretează în sensul conferirii dreptului:

- resortisanților statelor membre sau ai Republicii Armenia de a intra sau de a rămâne pe teritoriul Republicii Armenia sau, respectiv, al Comunității, indiferent în ce calitate, în special în calitate de acționari sau parteneri ai unei societăți comerciale, de administratori sau angajați ai respectivei societăți comerciale sau de prestatori sau beneficiari de servicii;
- sucursalelor sau filialelor comunitare ale societăților comerciale armenesti de a angaja, direct sau indirect, resortisanți armeni pe teritoriul Comunității;
- sucursalelor sau filialelor armenesti ale societăților comerciale comunitare de a angaja, direct sau indirect, resortisanți ai statelor membre pe teritoriul Republicii Armenia;
- societăților comerciale armenesti sau sucursalelor ori filialelor comunitare ale societăților comerciale armenesti de a furniza resortisanți armeni care să acționeze în numele și sub conducerea altor persoane în temeiul unor contracte de muncă temporare;
- societăților comerciale comunitare sau sucursalelor ori filialelor armenesti ale societăților comerciale comunitare de a furniza lucrători care sunt resortisanți ai statelor membre, în temeiul unor contracte de muncă temporare.

CAPITOLUL V

PLĂȚI CURENTE ȘI CAPITALURI

Articolul 41

(1) Părțile se angajează să autorizeze, într-o monedă liber convertibilă, toate plățile curente dintre rezidenții Comunității și cei ai Republicii Armenia, în măsura în care tranzacțiile se referă la circulația mărfurilor, a serviciilor sau a persoanelor efectuate în conformitate cu prezentul acord.

(2) În ceea ce privește tranzacțiile din contul operațiunilor de capital al balanței de plăți, părțile asigură, de la data intrării în vigoare a prezentului acord, libera circulație a capitalurilor privind investițiile directe efectuate în societăți comerciale constituite în conformitate cu legislația țării gazdă și investițiile efectuate în conformitate cu dispozițiile capitolului II, precum și lichidarea sau repatrierea respectivelor investiții și a oricărui profit rezultat din acestea.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2) sau alineatului (5), de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile nu mai introduc noi restricții de schimb care să afecteze circulația capitalurilor și plățile curente aferente respectivei circulații între rezidenții Comunității și cei ai Republicii Armenia și nu transformă aranjamentele existente în altele mai restrictive.

(4) Părțile se consultă pentru a facilita circulația altor tipuri de capitaluri decât cele menționate la alineatul (2) de mai sus între Comunitate și Republica Armenia, în vederea promovării obiectivelor prezentului acord.

(5) Pe baza dispozițiilor prezentului articol, până la introducerea convertibilității totale a monedei Republicii Armenia în sensul articolului VIII din Statutul Fondului Monetar Internațional (FMI), Republica Armenia poate aplica, în circumstanțe excepționale, restricții de schimb legate de acordarea sau obținerea de credite financiare pe termen scurt sau mediu, în măsura în care respectivele restricții îi sunt impuse la acordarea unor astfel de credite și sunt autorizate în conformitate cu statutul său din cadrul FMI. Republica Armenia aplică respectivele restricții în mod nediscriminatoriu. Respectivele restricții trebuie să afecteze cât mai puțin posibil aplicarea prezentului acord. Republica Armenia informează de îndată Consiliul de cooperare cu privire la adoptarea unor astfel de măsuri și cu privire la orice modificări ale acestora.

(6) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), în cazul în care, în circumstanțe excepționale, libera circulație a capitalurilor între Comunitate și Republica Armenia cauzează sau riscă să cauzeze grave dificultăți pentru funcționarea politicii de schimb sau a politicii monetare a Comunității sau a Republicii Armenia, Comunitatea și, respectiv, Republica Armenia, pot lua măsuri de salvagardare în ceea ce privește circulația capitalurilor în între Comunitate și Republica Armenia pe o perioadă de cel mult șase luni, în cazul în care astfel de măsuri sunt strict necesare.

CAPITOLUL VI

PROTECȚIA PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE, INDUSTRIALE ȘI COMERCIALE

Articolul 42

(1) În conformitate cu dispozițiile prezentului articol și cele ale anexei II, Republica Armenia continuă să îmbunătățească protecția drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială pentru a asigura, până la încheierea celui de-al cincilea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, un nivel de protecție similar celui existent în Comunitate, inclusiv mijloacele prevăzute pentru asigurarea respectării acestor drepturi.

(2) La încheierea celui de-al cincilea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, Republica Armenia aderă la convențiile multilaterale în materie de proprietate intelectuală, industrială și comercială menționate în anexa II punctul 1, la care statele membre sunt părți sau pe care statele membre le aplică *de facto*, în conformitate cu dispozițiile relevante ale respectivelor convenții.

TITLUL V

COOPERAREA LEGISLATIVĂ

Articolul 43

(1) Părțile recunosc că o condiție importantă a consolidării legăturilor economice între Republica Armenia și Comunitate este armonizarea legislației existente și viitoare a Republicii Armenia cu cea a Comunității. Republica Armenia ia măsurile necesare pentru creșterea treptată a gradului de compatibilitate a legislației sale interne cu legislația comunitară.

(2) Armonizarea legislațiilor cuprinde, în special, următoarele domenii: legislația vamală, dreptul societăților comerciale, dreptul bancar, contabilitatea și impozitarea societăților comerciale, proprietatea intelectuală, protecția lucrătorilor la locul de muncă, serviciile financiare, regulile de concurență, achizițiile publice, protecția sănătății și a vieții persoanelor, animalelor și plantelor, mediul, protecția consumatorilor, impozitarea indirectă, regulile și standardele tehnice, actele cu putere de lege și normele administrative în sectorul nuclear și transporturile.

(3) Comunitatea acordă Republicii Armenia asistență tehnică pentru punerea în aplicare a respectivelor măsuri, care poate include, *inter alia*:

- schimburile de experți;
- furnizarea de informații rapide, în special în domeniul legislației;
- organizarea seminariilor;
- organizarea activităților de formare profesională;
- asistența pentru traducerea legislației comunitare în sectoarele în cauză.

(4) Părțile convin să analizeze mijloacele de aplicare a regulilor de concurență respective în mod concertat în cazurile în care sunt afectate schimburile comerciale între ele.

TITLUL VI

COOPERAREA ECONOMICĂ

Articolul 44

(1) Comunitatea și Republica Armenia stabilesc o cooperare economică menită să contribuie la procesul de reformă și de redresare economică, precum și la dezvoltarea durabilă a Republicii Armenia. Această cooperare consolidează relațiile economice existente în interesul ambelor părți.

(2) Politicile și celelalte măsuri au scopul să promoveze reformele economice și sociale, precum și restructurarea sistemelor economice și comerciale din Republica Armenia, și se inspiră din principiile de durabilitate și dezvoltare socială armonioasă; aceste politici integrează totodată și considerentele ecologice.

(3) În acest scop, cooperarea se va concentra, în special, asupra dezvoltării economice și sociale, a dezvoltării resurselor umane, a sprijinului pentru întreprinderi (în special pentru privatizare, promovarea și protecția investițiilor, întreprinderi mici și mijlocii), a mineritului și a materiilor prime, a științei și tehnologiei, a agriculturii și a sectorului alimentar, a energiei, a transportului, a turismului, a telecomunicațiilor, asupra serviciilor financiare, a combaterii spălării banilor, a comerțului, a domeniului vamal, a cooperării statistice, a informării și comunicării, a protecției mediului și a cooperării regionale.

(4) Se acordă o atenție deosebită măsurilor care pot promova cooperarea între Statele Independente din regiunea Caucaz și cu alte state învecinate în vederea stimulării unei dezvoltări armonioase a regiunii.

(5) După caz, cooperarea economică și alte forme de cooperare prevăzute de prezentul acord pot fi sprijinite printr-o asistență tehnică din partea Comunității, ținând seama de regulamentul Consiliului Uniunii Europene aplicabil asistenței tehnice acordate statelor independente, de prioritățile convenite în programul orientativ privind asistența tehnică acordată de Comunitate Republicii Armenia și de procedurile de coordonare și de punere în aplicare a acestora.

Articolul 45

Cooperarea în domeniul schimburilor comerciale de bunuri și servicii

Părțile vor coopera în vederea asigurării faptului că schimburile internaționale ale Republicii Armenia se desfășoară în conformitate cu regulile OMC.

Această cooperare va include probleme specifice direct relevante pentru facilitarea schimburilor, inclusiv:

- formularea de politici privind schimburile comerciale și chestiuni conexe, inclusiv plăți și mecanisme de vămuire,
- redactarea legislației relevante,
- asistență continuă pentru pregătirea aderării viitoare a Republicii Armenia la OMC.

Articolul 46

Cooperarea industrială

(1) Cooperarea urmărește, în special, să promoveze:

- dezvoltarea de legături comerciale între operatorii economici ai celor două părți;
- participarea Comunității la eforturile Republicii Armenia de restructurare a industriei sale și de atragere a investițiilor în acest sens;
- îmbunătățirea sistemului de gestionare;
- stabilirea de norme și practici comerciale adecvate;
- protecția mediului.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere punerii în aplicare a regulilor de concurență comunitare aplicabile întreprinderilor.

Articolul 47

Promovarea și protecția investițiilor

(1) Ținând seama de puterile și competențele respective ale Comunității și statelor membre ale acesteia, cooperarea urmărește să creeze un mediu favorabil pentru investițiile private, atât naționale, cât și străine, în special prin crearea unor condiții mai bune de protecție a investițiilor, transferul de capitaluri și schimburile de informații privind posibilitățile de investiție.

(2) Cooperarea are următoarele obiective principale:

- încheierea, după caz, între statele membre și Republica Armenia, de acorduri de promovare și protecție a investițiilor;
- încheierea, după caz, între statele membre și Republica Armenia, de acorduri pentru evitarea dublei impozitări;

— crearea unor condiții favorabile pentru a atrage investiții străine în economia armenească;

— asigurarea unor legi și condiții comerciale stabile și adecvate, precum și schimburile de informații privind actele cu putere de lege și normele și practicile administrative în domeniul investițiilor;

— schimbul de informații privind posibilitățile de investiție, printre altele în cadrul târgurilor comerciale, al expozițiilor, al săptămânilor comerciale și al altor manifestări.

Articolul 48

Achizițiile publice

Părțile cooperează în scopul promovării unei concurențe deschise în atribuirea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii, în special prin intermediul cererilor de ofertă.

Articolul 49

Cooperarea în domeniul standardelor și al evaluării conformității

(1) Cooperarea între părți urmărește încurajarea alinierii la criteriile, principiile și orientările internaționale respectate în materie de calitate, facilitarea recunoașterii reciproce în domeniul evaluării conformității, precum și îmbunătățirea calității produselor armene.

(2) În acest scop, părțile se străduiesc să coopereze în cadrul proiectelor de asistență tehnică ce urmăresc:

- promovarea unei cooperări corespunzătoare cu organizațiile și instituțiile specializate în aceste domenii;
- promovarea utilizării normelor tehnice ale Comunității și a aplicării standardelor și procedurilor europene de evaluare a conformității;
- favorizarea împărtășirii experienței și a informațiilor tehnice în materie de management al calității.

Articolul 50

Sectorul minier și al materiilor prime

(1) Părțile urmăresc să sporească investițiile și comerțul în sectorul minier și al materiilor prime.

(2) Cooperarea urmărește, în special, următoarele domenii:

- schimbul de informații privind posibilitățile din sectorul minier și sectorul metalelor neferoase;
- stabilirea unui cadru juridic al cooperării;
- aspecte comerciale;
- adoptarea și punerea în aplicare a măsurilor legislative în domeniul protecției mediului;
- formarea profesională;
- siguranța în industria minieră.

Articolul 51

Cooperarea în domeniul științei și tehnologiei

(1) Părțile încurajează, în interes reciproc, cooperarea în domeniul cercetării științifice civile și al dezvoltării tehnologice și, ținând seama de resursele disponibile, accesul adecvat la programele respective, sub rezerva unei protecții eficiente și suficiente a drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială.

(2) Cooperarea în domeniul științei și tehnologiei se referă, în special, la:

- schimburile de informații științifice și tehnologice;
- activitățile comune de cercetare și dezvoltare;
- activitățile de formare profesională și programele de mobilitate pentru oamenii de știință, cercetătorii și tehnicienii celor două părți în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice.

În cazul în care se realizează în cadrul unor activități legate de educație și/sau formare profesională, această cooperare se desfășoară în conformitate cu dispozițiile articolului 52.

Părțile se pot angaja, de comun acord, în alte forme de cooperare în domeniul științei și tehnologiei.

În cadrul acestor activități de cooperare, o atenție deosebită se acordă reorientării oamenilor de știință, inginerilor, cercetătorilor și tehnicienilor care participă sau care au participat la activități de cercetare și/sau de producție în domeniul armelor de distrugere în masă.

(3) Cooperarea în temeiul prezentului articol se pune în aplicare în conformitate cu aranjamentele specifice negociate și încheiate în conformitate cu procedurile adoptate de fiecare parte, care

stabilesc, printre altele, dispoziții adecvate în materie de drepturi intelectuale, industriale și comerciale.

Articolul 52

Educația și formarea profesională

(1) Părțile cooperează pentru a ridica nivelul învățământului general și al calificărilor profesionale în Republica Armenia, atât în sectorul public cât și în cel privat.

(2) Cooperarea urmărește, în special, următoarele domenii:

- actualizarea sistemelor de învățământ superior și de formare profesională în Armenia, în special sistemul de acreditare a instituțiilor de învățământ superior și de certificare a diplomelor de studii superioare;
- formarea cadrelor și funcționarilor din sectorul public și din cel privat în domenii prioritare care urmează să fie stabilite;
- cooperarea între unitățile de învățământ și între unitățile de învățământ și întreprinderi;
- mobilitatea profesorilor, absolvenților, administratorilor, tinerilor oameni de știință și cercetători, precum și a tinerilor;
- promovarea studiilor europene în instituții corespunzătoare;
- predarea limbilor comunitare;
- formarea postuniversitară a interpreților de conferință;
- formarea jurnaliștilor;
- formarea formatorilor.

(3) Eventuala participare a unei părți la diferite programe de educație și formare profesională ale celeilalte părți ar putea fi avută în vedere, în conformitate cu procedurile fiecăreia și, după caz, se stabilesc cadre instituționale și programe de cooperare care să vină în continuarea participării Republicii Armenia la programul comunitar Tempus.

Articolul 53

Agricultura și sectorul agroindustrial

În acest domeniu, cooperarea urmărește să promoveze reforma agrară, modernizarea, privatizarea și restructurarea agriculturii, a

sectorului agroindustrial și a sectorului serviciilor în Republica Armenia, să dezvolte piețele naționale și internaționale pentru produsele armene, în condiții care să asigure protecția mediului, ținând seama de necesitatea îmbunătățirea siguranței aprovizionării cu alimente, dezvoltarea complexului agroindustrial, transformarea și distribuirea produselor agricole. Părțile urmăresc, de asemenea, armonizarea progresivă a standardelor armenesti cu reglementările tehnice comunitare privind produsele alimentare industriale și agricole, inclusiv standardele sanitare și fitosanitare.

Articolul 54

Energia

(1) Cooperarea se înscrie în cadrul principiilor economiei de piață și ale Cartei Europene a Energiei, ținând seama de Tratatul Cartei Europene a Energiei și de Protocolul privind Eficiența Energetică și Aspectele de Mediu și se dezvoltă în perspectiva integrării progresive a piețelor de energie din Europa.

(2) Cooperarea urmărește, în special, următoarele domenii:

- formularea și dezvoltarea politicii energetice;
- îmbunătățirea sistemului de gestionare și de reglementare a sectorului energetic în conformitate cu o economie de piață;
- îmbunătățirea furnizării de energie, inclusiv siguranța furnizării, în mod ecologic;
- promovarea economiei de energie și a eficienței energetice și implementarea Protocolului Cartei Europene a Energiei privind eficiența energetică și aspectele de mediu;
- modernizarea infrastructurilor energetice;
- îmbunătățirea tehnologiilor de aprovizionare și utilizare finală, indiferent de tipul de energie;
- gestiunea și formarea tehnică în sectorul energetic;
- transportul și tranzitul materialelor și produselor energetice.
- introducerea unui ansamblu de condiții instituționale, juridice, fiscale și de altă natură necesare pentru a încuraja schimburile comerciale și investițiile în sectorul energetic.
- dezvoltarea resurselor energetice de tip hidro-electric și a altor forme de energie regenerabile.

(3) Părțile vor face schimb de informații relevante cu privire la proiectele de investiții în sectorul energetic și în special în ceea ce

privește construcția și modernizarea conductelor de gaz sau țigeli sau a altor modalități de transport al produselor energetice. Părțile vor coopera în vederea implementării cât se poate de eficace a dispozițiilor titlului IV și ale articolului 47, referitor la investițiile în sectorul energetic.

Articolul 55

Mediul înconjurător

(1) În spiritul Cartei Europene a Energiei și al Declarației Conferinței de la Lucerna din 1993 și ținând seama de Tratatul Cartei Europene a Energiei, în special articolul 19 din acesta și de Protocolul la Carta Energiei privind eficiența energetică și aspectele de mediu, părțile dezvoltă și consolidează cooperarea în domeniul mediului și al sănătății oamenilor.

(2) Cooperarea urmărește să combată degradarea mediului și vizează, în special:

- monitorizarea eficientă a nivelului de poluare și evaluarea mediului; un sistem de informare cu privire la starea mediului;
- combaterea poluării locale, regionale și transfrontaliere a aerului și a apei;
- refacerea mediului;
- producția și consumul durabil, eficient și ecologic al energiei;
- siguranța instalațiilor industriale;
- clasificarea și manipularea în condiții de siguranță a substanțelor chimice;
- calitatea apei;
- reducerea, reciclarea și eliminarea în condiții de siguranță a deșeurilor, punerea în aplicare a Convenției de la Basel;
- impactul agriculturii asupra mediului; eroziunea solurilor; poluarea chimică;
- protecția pădurilor;
- conservarea biodiversității și a zonelor protejate, precum și utilizarea și gestionarea durabilă a resurselor biologice;
- amenajarea teritoriului, inclusiv construcțiile și urbanismul;
- utilizarea instrumentelor economice și fiscale;
- evoluția climei globale;
- educația și sensibilizarea ecologică;

- asistență tehnică privind reabilitarea zonelor afectate de radioactivitate și privind problemele sociale și de sănătate conexe;
- punerea în aplicare a Convenției de la Espoo privind evaluarea impactului asupra mediului într-un context transfrontalier.

(3) Cooperarea se realizează, în special, sub următoarele forme:

- planificarea managementului dezastrelor și a altor situații de urgență;
- schimburile de informații și de experți, în special privind transferul de tehnologii curate și utilizarea în condiții sigure și ecologice a biotehnologiilor;
- activitățile comune de cercetare;
- adaptarea legislației la standardele comunitare;
- dezvoltare instituțională și formare profesională în domeniul mediului;
- cooperarea la nivel regional, inclusiv în cadrul Agenției Europene de Mediu, precum și la nivel internațional;
- elaborarea strategiilor, în special privind problemele globale și climaterice, precum și realizarea unei dezvoltări durabile;
- studii de impact asupra mediului.

Articolul 56

Transporturile

Părțile își dezvoltă și consolidează cooperarea în domeniul transportului.

Această cooperare urmărește, printre altele, să restructureze și să modernizeze sistemele și rețelele de transport din Republica Armenia, precum și să dezvolte și să asigure, după caz, compatibilitatea sistemelor de transport în perspectiva globalizării. Se va acorda o atenție deosebită funcționării tuturor legăturilor de comunicare tradițională între Statele Independente din regiunea Caucaz și cu alte state învecinate.

Cooperarea include, printre altele:

- modernizarea gestionării și exploatării transporturilor rutiere și feroviare, a porturilor și a aeroporturilor;

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor rutiere, feroviare, portuare, aeroportuare și a căilor de navigație, inclusiv modernizarea marilor rute de interes comun și a legăturilor transeuropene pentru mijloacele de transport menționate anterior, în special cele legate de proiectul Traceca,

- promovarea și dezvoltarea transportului multimodal;

- promovarea programelor comune de cercetare și dezvoltare;

- pregătirea cadrului juridic și instituțional pentru elaborarea și punerea în aplicare a unei politici a transporturilor care să prevadă, printre altele, privatizarea sectorului transporturilor.

Articolul 57

Serviciile poștale și telecomunicațiile

Ținând seama de puterile și competențele fiecăreia, părțile extind și consolidează cooperarea în următoarele domenii:

- stabilirea unor politici și orientări de dezvoltare a sectorului telecomunicațiilor și a serviciilor poștale;

- formularea principiilor politicii tarifare și ale comercializării serviciilor de telecomunicații și poștale;

- realizarea transferului de tehnologie și *know-how*, inclusiv privind Standardele tehnice europene și sistemele de certificare;

- încurajarea elaborării proiectelor în materie de telecomunicații și de servicii poștale, precum și atragerea investițiilor;

- îmbunătățirea eficienței și calității serviciilor de telecomunicații și poștale, printre altele prin liberalizarea activităților subsectoarelor;

- aplicarea tehnologiei avansate în domeniul telecomunicațiilor, în special privind transferul de fonduri pe cale electronică;

- gestionarea rețelelor de telecomunicații și optimizarea acestora;

- definirea unei baze de reglementare corespunzătoare pentru furnizarea serviciilor de telecomunicații și poștale și pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio;

- formarea profesională în domeniul telecomunicațiilor și al serviciilor poștale în vederea exploatării în condiții de piață.

Articolul 58

Serviciile financiare

Cooperarea urmărește, în special, facilitarea integrării Republicii Armenia în sistemele universal acceptate de înțelegere reciprocă. Asistența tehnică are ca obiect:

- dezvoltarea serviciilor bancare și financiare, dezvoltarea unei piețe comune de resurse de finanțare, integrarea Republicii Armenia în sistemul de reglementări universal acceptat;
- dezvoltarea sistemului fiscal și a instituțiilor fiscale publice în Republica Armenia, precum și schimburile de experiență și formarea personalului;
- dezvoltarea serviciilor de asigurări, fapt care ar conduce, printre altele, la crearea unui cadru favorabil participării societăților comunitare la înființarea asociațiilor în participațiune în sectorul asigurărilor din Republica Armenia, precum și dezvoltarea sistemului de asigurare a creditelor de export.

Această cooperare contribuie, în special, la favorizarea dezvoltării unor relații între Republica Armenia și statele membre ale Comunității în sectorul serviciilor financiare.

Articolul 59

Dezvoltarea regională

(1) Părțile își consolidează cooperarea în domeniul dezvoltării regionale și al amenajării teritoriului.

(2) În acest scop, părțile încurajează schimburile de informații dintre autoritățile naționale, regionale și locale cu privire la politica regională și de amenajare a teritoriului, precum și la metodele de formulare a politicilor regionale, urmărind, în special, dezvoltarea regiunilor defavorizate.

De asemenea, părțile încurajează contactele directe între regiunile respective și organizațiile publice responsabile cu planificarea dezvoltării regionale în scopul, printre altele, de a schimba metodele și mijloacele de încurajare a dezvoltării regionale.

Articolul 60

Cooperarea socială

(1) În domeniul sănătății și siguranței, părțile își dezvoltă cooperarea pentru a îmbunătăți nivelul de protecție a sănătății și siguranței lucrătorilor.

Cooperarea urmărește, în special:

- educarea și formarea în materie de sănătate și siguranță, acordând o atenție deosebită sectoarelor de activitate cu risc sporit;

- elaborarea și promovarea unor măsuri preventive de combatere a bolilor și a altor afecțiuni profesionale;

- prevenirea riscurilor de accidente grave și gestionarea substanțelor chimice toxice;

- cercetarea în vederea dezvoltării bazei de cunoștințe privind mediul de lucru, precum și sănătatea și siguranța lucrătorilor.

(2) Cooperarea în domeniul ocupării forței de muncă include, în special, asistența tehnică pentru:

- optimizarea pieței forței de muncă;

- modernizarea serviciilor de plasare și orientare;

- planificarea și gestionarea programelor de restructurare;

- încurajarea angajării pe plan local;

- schimburile de informații privind programele referitoare la ocuparea flexibilă a forței de muncă, inclusiv cele care stimulează activitățile independente și spiritul întreprinzător.

(3) Părțile acordă o atenție deosebită cooperării în domeniul protecției sociale, în special cooperării în materie de planificare și punere în aplicare a reformelor de protecție socială în Republica Armenia.

Respectivele reforme urmăresc dezvoltarea, în Republica Armenia, a unor metode de protecție corespunzătoare economiilor de piață și care să cuprindă toate formele de protecție socială.

Articolul 61

Turismul

Părțile își consolidează și dezvoltă cooperarea, în special prin:

- favorizarea schimburilor turistice;

- sporirea fluxului de informații;

- transferul de *know-how*;

- studierea posibilităților de organizare a unor acțiuni comune;

- asigurarea unei cooperări între organisme turistice oficiale;

- asigurarea formării în scopul dezvoltării turismului.

Articolul 62

Întreprinderile mici și mijlocii

(1) Părțile urmăresc să dezvolte și să consolideze întreprinderile mici și mijlocii și asociațiile acestora, precum și cooperarea între întreprinderile mici și mijlocii din Comunitate și din Republica Armenia.

(2) Cooperarea prevede o asistență tehnică, în special în următoarele domenii:

- elaborarea unui cadru juridic pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM);
- dezvoltarea unei infrastructuri corespunzătoare (o agenție de sprijin al întreprinderilor mici și mijlocii, comunicații, asistență pentru crearea unui fond pentru întreprinderile mici și mijlocii);
- crearea parcurilor tehnologice.

Articolul 63

Informațiile și comunicațiile

Părțile sprijină elaborarea unor metode moderne de gestionare a informațiilor, în special în ceea ce privește mijloacele de informare în masă, și favorizează schimburile eficiente de informații. Se acordă prioritate programelor care urmăresc să furnizeze publicului larg informații de bază privind Comunitatea și Republica Armenia, inclusiv, în măsura posibilului, accesul la bazele de date, ținând seama de drepturile de proprietate intelectuală.

Articolul 64

Protecția consumatorilor

Părțile stabilesc o cooperare strânsă care urmărește să realizeze o compatibilitate între sistemele lor de protecție a consumatorilor. Această cooperare cuprinde, în special, schimburile de informații privind activitatea legislativă și reformele instituționale, punerea în aplicare a unor sisteme permanente de informare reciprocă cu privire la produsele periculoase, îmbunătățirea informațiilor furnizate consumatorilor, în special în materie de prețuri și caracteristici ale produselor și serviciilor oferite, dezvoltarea schimburilor dintre reprezentanții intereselor consumatorilor, ameliorarea compatibilității politicilor de protecție a consumatorilor și organizarea de seminarii și de stagii de formare profesională.

Articolul 65

Vama

(1) Cooperarea urmărește să asigure respectarea tuturor dispozițiilor care trebuie adoptate în materie de comerț și de comerț loial, precum și armonizarea regimului vamal al Republicii Armenia cu cel al Comunității.

(2) Cooperarea vizează, în special, următoarele domenii:

- schimburile de informații;
- îmbunătățirea metodelor de lucru;
- introducerea Nomenclaturii Combinată și a documentului administrativ unic;
- interconexiunea între sistemul de tranzit al Comunității și cel al Republicii Armenia;
- simplificarea controalelor și formalităților în ceea ce privește transportul de mărfuri;
- sprijinul pentru introducerea unor sisteme moderne de informații vamale;
- organizarea de seminarii și de stagii de formare.

În cazul în care este necesar, se acordă asistență tehnică.

(3) Fără a aduce atingere altor forme de cooperare prevăzute de prezentul acord, în special la articolele 69 și 71, asistența reciprocă în domeniul vamal dintre autoritățile administrative ale părților este reglementată de dispozițiile protocolului anexat la prezentul acord.

Articolul 66

Cooperarea în domeniul statisticii

Cooperarea în acest domeniu urmărește introducerea unui sistem statistic eficient, destinat să furnizeze statistici fiabile, necesare pentru a susține și monitoriza procesul de reforme economice și pentru a contribui la dezvoltarea întreprinderii private din Republica Armenia.

Părțile cooperează, în special, în următoarele domenii:

- adaptarea sistemului statistic armean la metodele, standardele și clasificările internaționale;
- schimburile de informații statistice;
- furnizarea de informații statistice macro și microeconomice, necesare punerii în aplicare și gestionării reformelor economice.

În acest scop, Comunitatea acordă Republicii Armenia asistență tehnică.

Articolul 67

Economia

Părțile facilitează procesul de reformă economică și coordonarea politicilor economice, printr-o colaborare care urmărește o mai bună înțelegere a mecanismelor fundamentale ale economiilor fiecăreia și conceperea și punerea în aplicare a politicii economice în economiile de piață. În acest scop, părțile fac schimb de informații cu privire la rezultatele și perspectivele macroeconomice.

Comunitatea acordă asistență tehnică pentru:

- sprijinirea Republicii Armenia în procesul de reformă economică, oferindu-i consiliere specializată și asistență tehnică;
- încurajarea cooperării dintre economiști pentru a accelera transferul de *know-how* necesar formulării unor politici economice și pentru a asigura difuzarea la scară largă a rezultatelor cercetărilor în domeniu.

TITLUL VII

COOPERAREA PE PROBLEME LEGATE DE DEMOCRAȚIE ȘI DREPTURILE OMULUI

Articolul 68

Părțile cooperează în toate chestiunile relevante pentru înființarea sau consolidarea instituțiilor democratice, inclusiv în ceea ce este necesar pentru consolidarea statului de drept și a protecției drepturilor omului și libertăților fundamentale în conformitate cu dreptul internațional și principiile OSCE.

Această cooperare are loc sub forma programelor de asistență tehnică destinate să sprijine, printre altele, redactarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative relevante; implementarea unor astfel de acte; funcționarea sistemului judiciar; rolul statului în domeniul justiției și funcționarea sistemului electoral. Programele pot include, după caz, activități de formare. Părțile încurajează contactele și schimburile între autoritățile lor naționale, regionale și judiciare, între parlamentari, precum și între organizații non-guvernamentale.

TITLUL VIII

COOPERAREA PENTRU PREVENIREA ACTIVITĂȚILOR ILEGALE ȘI PENTRU PREVENIREA ȘI CONTROLUL IMIGRAȚIEI ILEGALE

Articolul 69

Părțile stabilesc o cooperare orientată în sensul prevenirii activităților ilegale precum:

- activități ilegale din sfera economică, inclusiv corupția;
- tranzacții ilegale cu diferite bunuri, inclusiv deșeuri industriale;
- contrafacerea.

— redactarea legislației naționale în domeniul prevenirii activităților ilegale;

— crearea de centre de informare;

— creșterea eficienței instituțiilor angajate în prevenirea activităților ilegale;

— formarea profesională a personalului și dezvoltarea infrastructurii de cercetare;

Cooperarea în domeniile susmenționate se bazează pe consultare reciprocă și strânsă interacțiune. Se poate furniza asistență tehnică și administrativă, inclusiv în următoarele domenii:

— elaborarea de măsuri reciproc acceptabile pentru împiedicarea activităților ilegale.

*Articolul 70***Spălarea banilor**

(1) Părțile sunt de acord cu privire la necesitatea de a întreprinde eforturi și de a coopera pentru prevenirea folosirii sistemelor lor financiare în scopul spălării veniturilor rezultate în general din activități infracționale și în special din infracțiuni legate de droguri.

(2) Cooperarea în acest domeniu include asistență tehnică și administrativă în scopul creării de standarde adecvate împotriva spălării banilor, echivalente celor adoptate în acest domeniu de Comunitate și de forurile internaționale, inclusiv de Grupul de Acțiune Financiară Internațional (GAFI).

*Articolul 71***Drogurile**

În cadrul puterilor și competențelor fiecăreia, părțile cooperează pentru a spori eficiența politicilor și măsurilor de combatere a producției, ofertei și traficului ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope, inclusiv pentru prevenirea deturnării precursorilor chimici, precum și în vederea prevenirii și reducerii cererii de droguri. Cooperarea în acest domeniu se bazează pe consultări reciproce și o coordonare strânsă între părți în ceea ce privește obiectivele și măsurile adoptate în diverse domenii cu privire la combaterea drogurilor.

*Articolul 72***Imigrația ilegală**

(1) Statele membre și Republica Armenia sunt de acord să coopereze pentru a preveni și controla imigrația ilegală. În acest sens:

- Republica Armenia este de acord să reprimească toți resortisanții săi aflați în mod ilegal pe teritoriul unui stat membru, la solicitarea acestuia din urmă și fără formalități suplimentare;
- fiecare stat membru este de acord să reprimească toți resortisanții săi, astfel cum sunt definiți aceștia în sensul dat de Comunitate, care se află în mod ilegal pe teritoriul Republicii Armenia, la cererea acesteia din urmă și fără formalități suplimentare.

Statele membre și Republica Armenia vor furniza resortisanților lor documente de identitate corespunzătoare în acest sens.

(2) Republica Armenia este de acord să încheie acorduri bilaterale cu statele membre care o solicită, reglementând obligații specifice pentru reprimire, inclusiv obligația de reprimire a resortisanților altor țări sau a apatrizilor care au sosit pe teritoriul unui astfel de stat membru din Republica Armenia sau care au sosit pe teritoriul Republicii Armenia dintr-un astfel de stat membru.

(3) Consiliul de cooperare examinează dacă există alte eforturi comune ce pot fi întreprinse pentru a preveni și controla imigrația ilegală.

TITLUL IXI

COOPERAREA CULTURALĂ*Articolul 73*

Părțile se angajează să promoveze, să încurajeze și să faciliteze cooperarea culturală. După caz, programele de cooperare culturală existente ale Comunității sau cele ale unuia sau mai multor state membre pot face obiectul unei cooperări. De asemenea, se pot întreprinde și alte activități de interes reciproc.

TITLUL X

COOPERAREA FINANCIARĂ ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI TEHNICE*Articolul 74*

În vederea realizării obiectivelor prezentului acord și în conformitate cu articolele 75, 76 și 77, Republica Armenia beneficiază de o asistență financiară temporară care îi este acordată de Comunitate prin intermediul unei asistențe tehnice sub formă de subvenții. Scopul acestei asistențe este de a accelera procesul de reformă economică în Republica Armenia.

Articolul 75

Această asistență financiară este reglementată de măsurile prevăzute în cadrul programului TACIS și regulamentul Consiliului Uniunii Europene în domeniu.

Articolul 76

Obiectivele și domeniile de asistență financiară ale Comunității se definesc într-un program orientativ care reflectă prioritățile stabilite de comun acord între cele două părți, ținând seama de necesitățile Republicii Armenia, de capacitățile sale sectoriale de absorbție și de evoluția reformelor. Părțile informează Consiliul de cooperare în acest sens.

Articolul 77

Pentru a permite utilizarea optimă a resurselor disponibile, părțile se asigură de existența unei strânse coordonări între asistența tehnică a Comunității și contribuțiile altor surse, precum statele membre, țările terțe și organizații internaționale, precum Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

TITLUL XI

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE, GENERALE ȘI FINALE*Articolul 78*

Se instituie un Consiliu de cooperare responsabil cu supravegherea punerii în aplicare a prezentului acord. Consiliul de cooperare se reunește la nivel ministerial o dată pe an. Consiliul de cooperare examinează problemele importante din cadrul prezentului acord, precum și orice alte probleme bilaterale sau internaționale de interes comun, în vederea atingerii obiectivelor prezentului acord. De asemenea, Consiliul de cooperare poate formula recomandări adecvate, de comun acord între cele două părți.

Articolul 79

(1) Consiliul de cooperare este constituit, pe de o parte, din membri ai Consiliului Uniunii Europene și ai Comisiei Comunităților Europene și, pe de altă parte, din membri ai guvernului Republicii Armenia.

(2) Consiliul de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Președinția Consiliului de cooperare este deținută prin rotație de către un reprezentant al Comunității și un membru al guvernului Republicii Armenia.

Articolul 80

(1) Consiliul de cooperare este asistat, în îndeplinirea sarcinilor sale, de un Comitet de cooperare format, pe de o parte, din reprezentanții membrilor Consiliului Uniunii Europene și ai membrilor Comisiei Comunităților Europene și, pe de altă parte, din reprezentanții guvernului Republicii Armenia, în mod normal la

nivel de înalți funcționari. Președinția Comitetului de cooperare este deținută prin rotație de Comunitate și de Republica Armenia.

Consiliul de cooperare stabilește, în cadrul regulamentului de procedură, misiunea Comitetului de cooperare, care constă, în special, în pregătirea reuniunilor Consiliului de cooperare, precum și modul de funcționare al comitetului.

(2) Consiliul de cooperare își poate delega toate sau o parte din competențe Comitetului de cooperare, care asigură continuitatea între reuniunile Consiliului de cooperare.

Articolul 81

Consiliul de cooperare poate decide să creeze orice alt comitet sau organism propriu care să îl asiste în îndeplinirea sarcinilor sale, stabilindu-i componența, sarcinile și modul de funcționare.

Articolul 82

La examinarea unei probleme ivite în cadrul prezentului acord în raport cu o dispoziție care face trimitere la un articol GATT/OMC, Consiliul de cooperare ține seama, pe cât posibil, de interpretarea dată în general articolului în cauză membrii GATT/OMC.

Articolul 83

Se instituie o Comisie parlamentară de cooperare. Această comisie constituie forumul în care membrii Adunării naționale a Republicii Armenia și cei ai Parlamentului European se întâlnesc

și fac schimb de opinii. Comisia se reunește cu o periodicitate pe care ea însăși o stabilește.

Articolul 84

(1) Comisia parlamentară de cooperare este constituită, pe de o parte, din membri ai Parlamentului European și, pe de altă parte, din membri ai Adunării naționale a Republicii Armenia.

(2) Comisia parlamentară de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Președinția Comisiei parlamentare de cooperare este deținută prin rotație de către Parlamentul European și Adunarea națională a Republicii Armenia, în conformitate cu normele care urmează să fie prevăzute în regulamentul de procedură.

Articolul 85

Comisia parlamentară de cooperare poate solicita Consiliului de cooperare să îi furnizeze orice informații utile cu privire la punerea în aplicare a prezentului acord. Consiliul de cooperare îi furnizează toate informațiile solicitate.

Comisia parlamentară de cooperare este informată cu privire la recomandările Consiliului de cooperare.

Comisia parlamentară de cooperare poate adresa Consiliului de cooperare recomandări.

Articolul 86

(1) În cadrul prezentului acord, fiecare parte se angajează să asigure accesul persoanelor fizice și juridice ale celeilalte părți, fără nici o discriminare în raport cu propriii resortisanți, la instanțele și organismele administrative competente ale părților, pentru a-și apăra drepturile individuale și reale, inclusiv cele privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială.

(2) În limitele puterilor și competențelor pe care le au, părțile:

- încurajează recurgerea la arbitraj în vederea soluționării litigiilor care decurg din tranzacțiile comerciale și de cooperare încheiate de operatorii economici ai Comunității și ai Republicii Armenia;
- convin cu privire la faptul că, în cazul în care un litigiu se supune arbitrajului, fiecare parte la litigiu își poate alege propriul arbitru, indiferent de naționalitatea acestuia, cu excepția cazului în care regulile centrului de arbitraj ales de părți prevăd altfel, și că cel de-al treilea arbitru sau arbitrul unic poate fi un resortisant al unui stat terț;
- recomandă propriilor operatori economici să aleagă de comun acord legea aplicabilă contractelor lor;

- încurajează recurgerea la regulile de arbitraj elaborate de Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru dreptul comercial internațional (UNCITRAL) și la arbitrajul oricărui centru al unui stat semnatar al Convenției privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine, semnate la New York la 10 iunie 1958.

Articolul 87

Nici una dintre dispozițiile prezentului acord nu împiedică o parte să ia măsuri:

- (a) pe care le consideră necesare în vederea prevenirii divulgării unor informații care contravin intereselor fundamentale ale siguranței sale;
- (b) care se raportează la producția sau la comercializarea de arme, muniții sau de materiale de război sau la activitățile de cercetare, dezvoltare sau producție indispensabile apărării sale, cu condiția ca astfel de măsuri să nu afecteze condițiile de concurență în ceea ce privește produsele care nu sunt destinate unor scopuri specific militare;
- (c) pe care le consideră esențiale pentru siguranța proprie în caz de tulburări interne grave care pot afecta ordinea publică, în caz de război sau de grave tensiuni internaționale care riscă să degenereze în conflict armat sau pentru a-și îndeplini obligațiile pe care le-a acceptat pentru a menține pacea și securitatea internațională;
- (d) pe care le consideră necesare pentru a-și respecta obligațiile și angajamentele internaționale în materie de control al produselor și tehnologiilor industriale cu dublă utilizare.

Articolul 88

(1) În domeniile reglementate de prezentul acord și fără a aduce atingere nici unei dispoziții speciale prevăzută de acesta:

- regimul aplicat de Republica Armenia în ceea ce privește Comunitatea nu poate da naștere nici unei discriminări între statele membre, resortisanții sau societățile comerciale ale acestora;
 - regimul aplicat de Comunitate în ceea ce privește Republica Armenia nu poate da naștere nici unei discriminări între resortisanții sau societățile comerciale ale acesteia.
- (2) Dispozițiile alineatului (1) nu aduc atingere dreptului părților de a aplica dispozițiile relevante ale legislației lor fiscale contribuabililor care nu se află într-o situație identică în ceea ce privește domiciliul ori sediul.

Articolul 89

(1) Fiecare dintre cele două părți poate sesiza Consiliul de cooperare cu privire la orice litigiu referitor la punerea în aplicare sau interpretarea prezentului acord.

(2) Consiliul de cooperare poate soluționa litigiile printr-o recomandare.

(3) În cazul în care soluționarea litigiului în conformitate cu alineatul (2) nu este posibilă, fiecare parte poate notifica celeilalte părți desemnarea unui conciliator. Cealaltă parte are atunci obligația să desemneze un al doilea arbitru, în termen de două luni. În scopul punerii în aplicare a prezentei proceduri, Comunitatea și statele membre ale acesteia sunt considerate o singură parte la litigiu.

Consiliul de cooperare numește un al treilea conciliator.

Recomandările conciliatorilor se adoptă cu majoritate. Respectivetele recomandări nu sunt obligatorii pentru părți.

(4) Consiliul de cooperare poate stabili reguli de procedură pentru soluționarea litigiilor.

Articolul 90

Părțile convin să se consulte cu promptitudine, pe căi adecvate și la cererea uneia dintre ele, pentru a examina orice chestiune privind interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord și alte aspecte relevante ale relațiilor dintre ele.

Dispozițiile prezentului articol nu afectează în nici un fel dispozițiile articolelor 14, 89 și 95 și nu le aduc atingere.

Articolul 91

Tratamentul acordat Republicii Armenia în temeiul prezentului acord nu poate fi în nici un caz mai favorabil decât cel pe care statele membre și-l acordă reciproc.

Articolul 92

În sensul prezentului acord, termenul „părți” desemnează, pe de o parte, Republica Armenia și, pe de altă parte, fie Comunitatea sau statele membre ale acesteia, fie Comunitatea și statele membre ale acesteia, în conformitate cu puterile și competențele lor.

Articolul 93

În măsura în care chestiunile reglementate de prezentul acord sunt reglementate de Tratatul Cartei Europene a Energiei și de protocoalele la acesta, tratatul și protocoalele la acesta se aplică respectivelor chestiuni de la intrarea lor în vigoare, dar numai în măsura în care o astfel de aplicare este prevăzută de tratat.

Articolul 94

Prezentul acord se încheie pe o perioadă inițială de zece ani. Prezentul acord se reînnoiește automat în fiecare an, cu condiția ca nici una dintre cele două părți să nu îl denunțe printr-o notificare scrisă adresată celeilalte părți cu șase luni înainte de expirarea sa.

Articolul 95

(1) Părțile adoptă toate măsurile cu caracter general sau special necesare pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Părțile se asigură de îndeplinirea obiectivelor prevăzute de prezentul acord.

(2) În cazul în care o parte consideră că cealaltă parte nu și-a îndeplinit una dintre obligațiile care îi revin în conformitate cu prezentul acord, aceasta poate lua măsuri corespunzătoare. Înainte de a acționa în acest sens, cu excepția situațiilor de urgență, respectiva parte furnizează Consiliului de cooperare toate informațiile necesare unei analize aprofundate a situației, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru ambele părți.

La selectarea respectivelor măsuri, se acordă prioritate celor care afectează cel mai puțin funcționarea prezentului acord. Aceste măsuri se notifică de îndată Consiliului de cooperare, la cererea celeilalte părți.

Articolul 96

Anexele I, II, III și IV, precum și protocolul, fac parte integrantă din prezentul acord.

Articolul 97

Prezentul acord nu aduce atingere, înainte de acordarea unor drepturi echivalente persoanelor și operatorilor economici în conformitate cu prezentul acord, drepturilor care le sunt asigurate prin acordurile existente care obligă unul sau mai multe state membre, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, cu excepția domeniilor care sunt de competența Comunității și fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în temeiul prezentului acord în domeniile care sunt de competența acestora.

Articolul 98

Prezentul acord se aplică, pe de o parte, teritoriilor în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene, a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și a Comunității Europene a Energiei Atomice, în condițiile prevăzute de respectivele tratate, și, pe de altă parte, teritoriului Republicii Armenia.

Articolul 99

Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene este depozitarul prezentului acord.

Articolul 100

Originalul prezentului acord, ale cărui versiuni în limbile daneză, engleză, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, olandeză, portugheză, spaniolă, suedeză și armenească sunt egal autentice, se depune pe lângă Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene.

Articolul 101

Părțile aprobă prezentul acord în conformitate cu propriile proceduri.

Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data la care părțile notifică Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene îndeplinirea procedurilor menționate la primul paragraf.

De la data intrării sale în vigoare și în măsura în care se face referire la relațiile dintre Republica Armenia și Comunitate, prezentul acord înlocuiește Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, pe de altă parte, privind comerțul și cooperarea comercială și economică, semnat la Bruxelles la 18 decembrie 1989.

Articolul 102

În cazul în care, în așteptarea îndeplinirii procedurilor necesare intrării în vigoare a prezentului acord, dispozițiile anumitor părți din acesta se pun în aplicare printr-un acord interimar între Comunitate și Republica Armenia, părțile convin ca, în aceste circumstanțe, prin „data intrării în vigoare a prezentului acord” să se înțeleagă data intrării în vigoare a acordului interimar.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις εικοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundranittiosex.

Կառոտարված է հուզար ինճը հարյուր ինճսուճ վեց թվականի ապրիլի քսաներկուսին

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

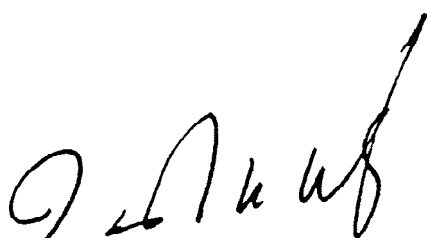
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'C' followed by several loops and a long horizontal stroke at the end.

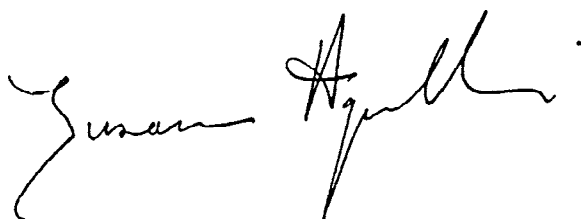
Pour la République française

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'D' followed by several loops and a long horizontal stroke at the end.

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by several loops and a long horizontal stroke at the end.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by several loops and a long horizontal stroke at the end.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'L' followed by several loops and a long horizontal stroke at the end.

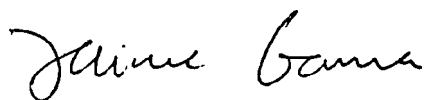
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

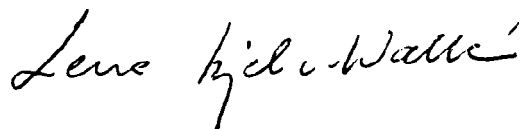
Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
 For De Europæiske Fællesskaber
 Für die Europäischen Gemeinschaften
 Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες
 For the European Communities
 Pour les Communautés européennes
 Per le Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschappen
 Pelas Comunidades Europeias
 Euroopan yhteisöjen puolesta
 För Europeiska gemenskaperna

Հայաստանի Հանրապետության հոսմար

LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

- Anexa I* Avantaje acordate de Republica Armenia Statelor Independente în conformitate cu articolul 9 alineatul (3)
- Anexa II* Convenții privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială menționate la articolul 42
- Anexa III* Servicii financiare menționate la articolul 26 alineatul (3)
- Anexa IV* Rezerve ale Comunității în conformitate cu articolul 23 alineatul (2)
- Protocol privind asistența reciprocă între autoritățile administrative din domeniul vamal

ANEXA I

**LISTA ORIENTATIVĂ A AVANTAJELOR ACORDATE DE REPUBLICA ARMENIA STATELOR
INDEPENDENTE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 9 ALINEATUL (3)**

Toate Statele Independente:

Nu se aplică taxe de import.

ANEXA II

**CONVENȚII PRIVIND PROPRIETATEA INTELLECTUALĂ, INDUSTRIALĂ ȘI COMERCIALĂ
PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 42**

1. Articolul 42 alineatul (2) se referă la următoarele convenții multilaterale:
 - Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice (Actul de la Paris, 1971);
 - Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune (Roma, 1961);
 - Protocolul referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Madrid, 1989);
 - Acordul de la Nisa referitor la clasificarea internațională a bunurilor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor (Geneva, 1977, modificat în 1979);
 - Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitului de microorganisme în scopul procedurii de brevetare (1977, modificat în 1980);
 - Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante (UPOV) (Actul de la Geneva, 1991).
 2. Consiliul de cooperare poate recomanda ca articolul 42 alineatul (2) să se aplice, de asemenea, și altor convenții multilaterale. În cazul apariției unor dificultăți în domeniul proprietății intelectuale, industriale sau comerciale care afectează comerțul, se organizează imediat consultări, la cererea uneia dintre cele două părți, în vederea găsirii unei soluții reciproc avantajoase.
 3. Părțile confirmă importanța pe care o acordă obligațiilor care decurg din următoarele convențiile multilaterale:
 - Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
 - Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
 - Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (Washington, 1970, modificat în 1979 și 1984).
 4. De la data intrării în vigoare a prezentului acord, Republica Armenia acordă societăților comerciale și resortisanților Comunității, în ceea ce privește recunoașterea și protecția proprietății intelectuale, industriale și comerciale, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat oricărei țări terțe în cadrul unui acord bilateral.
 5. Dispozițiile alineatului (4) nu se aplică avantajelor acordate de Republica Armenia unei țări terțe pe bază de reciprocitate efectivă, nici avantajelor acordate de Republica Armenia unei alte țări a fostei U.R.S.S.
-

ANEXA III

SERVICII FINANCIARE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 26 ALINEATUL (3)

Un serviciu financiar reprezintă orice serviciu de natură financiară oferit de un furnizor de servicii financiare sau de către o parte. Serviciile financiare includ următoarele activități:

A. Toate serviciile de asigurare și activitățile conexe

1. Asigurarea directă (inclusiv coasigurarea):
 - (i) de viață;
 - (ii) generală.
2. Reasigurarea și retrocesiunea.
3. Activitățile de intermediere a asigurărilor, precum brokerajul și agenția.
4. Servicii auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, de actuarat, de evaluare a riscurilor și de soluționare a cererilor de despăgubire.

B. Serviciile bancare și alte servicii financiare (cu excepția asigurărilor)

1. Acceptarea depozitelor și a altor fonduri rambursabile de la populație.
2. Împrumuturile de orice natură, inclusiv, inter alia, creditul de consum, creditul ipotecar, factoring-ul și finanțarea tranzacțiilor comerciale.
3. Leasingul financiar.
4. Serviciile de plăți și transferuri monetare, inclusiv cărțile de credit sau de debit, cecurile de călătorie și tratele bancare.
5. Garanții și angajamente.
6. Tranzacțiile în nume propriu și în numele clienților, fie pe piața bursieră, fie pe piața extrabursieră a efectelor de schimb sau în alt mod, având ca obiect:
 - (a) instrumente ale pieței monetare (cecuri, cambii, certificate de depozit etc.);
 - (b) valută;
 - (c) produse derivate inclusiv, printre altele, contracte futures și cu opțiuni;
 - (d) rata de schimb și rata dobânzii, produse precum swap, contracte la termen de garantare a ratelor etc.;
 - (e) valori mobiliare transferabile;
 - (f) alte instrumente și active financiare negociabile, în special lingourile.
7. Participarea la emisiunile de titluri de orice natură, în special subscrierile, plasamentele (private sau publice) în calitate de agent și prestarea de servicii conexe.
8. Activitățile brokerilor de schimb.
9. Gestionarea patrimoniilor, în special gestionarea trezoreriei sau a portofoliului, toate formele de gestionare a plasamentelor colective, gestionarea fondurilor de pensii, servicii de custodie, depozitare sau consignație.
10. Serviciile de compensare și decontare a activelor financiare, precum valorile mobiliare, instrumentele derivate și alte instrumente negociabile.

11. Servicii de consiliere și alte servicii financiare auxiliare referitoare la diversele activități enumerate la punctele 1-10, inclusiv informații și evaluări privind dosarele de credit, investigații și informații privind plasamentele și constituirea portofoliilor, consiliere privind achizițiile, restructurările și strategiile societăților comerciale.
12. Furnizarea și transferul de informații financiare, activitățile de prelucrare a datelor financiare și furnizarea de software specializat de către prestatorii altor servicii financiare.

Următoarele activități sunt excluse din definiția serviciilor financiare:

- (a) activitățile întreprinse de băncile centrale sau de alte instituții publice în cadrul politicii monetare și a cursului de schimb;
 - (b) activitățile întreprinse de băncile centrale, organismele, administrațiile sau instituțiile publice în numele statului sau garantate de stat, cu excepția cazurilor în care aceste activități pot fi exercitate de prestatorii de servicii financiare aflați în concurență cu respectivele entități publice;
 - (c) activitățile care se înscriu într-un sistem oficial de securitate socială sau de pensii de retragere, cu excepția cazurilor în care aceste activități pot fi exercitate de prestatorii de servicii financiare aflați în concurență cu entitățile publice sau instituțiile private.
-

ANEXA IV

REZERVE ALE COMUNITĂȚII PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 23 ALINEATUL (1) LITERA (b)**Minerit**

În anumite state membre, exploatarea resurselor miniere și minerale de către societățile comerciale care nu sunt controlate de Comunitate poate fi condiționată de obținerea prealabilă a unei concesiuni.

Pescuit

Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în apele maritime care se află sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre ale Comunității, precum și exploatarea acestora, sunt rezervate navelor de pescuit care arborează pavilionul unui stat membru al Comunității și sunt înmatriculate pe teritoriul Comunității, cu excepția cazurilor în care se prevede altfel.

Achiziționare de bunuri imobile

În unele state membre este reglementată achiziționarea de bunuri imobile de către societăți comerciale necomunitare.

Servicii audiovizuale, inclusiv servicii de radio

Tratamentul național în ceea ce privește producția și distribuția, în special radiodifuzarea și alte tipuri de difuzare publică, poate fi rezervat produselor audiovizuale care îndeplinesc anumite criterii de origine.

Servicii de telecomunicații, inclusiv servicii mobile și prin satelit

Servicii rezervate

În anumite state membre este reglementat accesul la piața infrastructurilor și a serviciilor complementare.

Servicii profesionale

Servicii rezervate persoanelor fizice resortisante ale statelor membre. În anumite condiții, respectivele persoane pot înființa societăți comerciale.

Agricultură

În anumite state membre, tratamentul național nu este aplicabil societăților comerciale care nu sunt controlate de Comunitate și care doresc să înființeze o întreprindere agricolă. Achiziționarea de plantații viticole de către o societate comercială care nu este controlată de Comunitate este condiționată de o procedură de notificare sau, după caz, de obținerea unei autorizații.

Servicii ale agențiilor de presă

În anumite state membre se limitează participarea străină în societăți de editare, de televiziune sau de radiodifuziune.

PROTOCOL**de asistență reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal***Articolul 1***Definiții**

În sensul prezentului protocol:

- (a) „legislație vamală” înseamnă orice dispoziție cu putere de lege sau de normă administrativă aplicabilă pe teritoriul părților care reglementează importul, exportul și tranzitul de mărfuri, precum și plasarea lor sub orice alt regim vamal, inclusiv măsurile de interzicere, de restricție sau de control;
- (b) „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată în acest scop de către o parte și care formulează o cerere de asistență în domeniul vamal;
- (c) „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată în acest scop de către o parte și care primește o cerere de asistență în domeniul vamal;
- (d) „date personale” înseamnă toate informațiile legate de o persoană identificată sau care poate fi identificată în mod individual.

*Articolul 2***Domeniul de aplicare**

(1) Părțile își acordă asistență reciprocă în domeniile care sunt de competența lor, în modul și condițiile prevăzute de prezentul protocol, pentru a asigura prevenirea, depistarea și anchetarea operațiunilor care încalcă legislația vamală.

(2) Asistența în domeniul vamal prevăzută de prezentul protocol se aplică oricărei autorități administrative a părților contractante care are competența necesară pentru punerea în aplicare a prezentului protocol. Respectiva asistență nu aduce atingere dispozițiilor de reglementare a asistenței reciproce în domeniul penal. De asemenea, nu se aplică informațiilor obținute în temeiul competențelor exercitate la cererea autorităților judecătorești, cu excepția cazurilor în care respectivele autorități își dau acordul în acest sens.

*Articolul 3***Asistența la cerere**

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată îi comunică orice informații utile care îi permit să se asigure de aplicarea

corectă a legislației vamale, în special informații privind operațiuni constatate sau preconizate care constituie sau pot constitui o încălcare a respectivei legislații.

(2) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată o informează dacă mărfurile exportate de pe teritoriul uneia dintre părți au fost importate corect pe teritoriul celeilalte părți, precizând, după caz, regimul vamal sub care au fost introduse respectivele mărfuri.

(3) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată adoptă, în limitele cadrului său de reglementare, măsurile necesare pentru a asigura supravegherea:

- (a) persoanelor fizice sau juridice despre care există bănuieli întemeiate că încalcă sau au încălcat legislația vamală;
- (b) locurilor de depozitare a mărfurilor despre care există bănuieli întemeiate că sunt destinate unor operațiuni care încalcă legislația celeilalte părți;
- (c) circulației mărfurilor despre care s-a semnalat că pot conduce la încălcări ale legislației vamale;
- (d) mijloacelor de transport despre care există bănuieli întemeiate că au fost, sunt sau pot fi utilizate pentru operațiuni care încalcă legislația vamală.

*Articolul 4***Asistența spontană**

În conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale fiecăreia, precum și cu alte instrumente juridice, părțile își acordă asistență reciprocă fără o solicitare prealabilă în cazul în care consideră că acest lucru este necesar în vederea aplicării corecte a legislației vamale, în special în cazul în care obțin informații privind:

— operațiuni care au constituit, constituie sau par să constituie o încălcare a legislației vamale și care pot interesa o altă parte;

— noi mijloace sau metode utilizate pentru efectuarea respectivelor operațiuni;

- mărfurile despre care se știe că fac obiectul unei încălcări a legislației vamale;
- persoanele fizice și juridice cu privire la care există motive întemeiate de a considera că încalcă sau au încălcat legislația vamală;
- mijloacele de transport cu privire la care există motive întemeiate de a considera că sunt sau au fost folosite pentru a încălca legislația vamală.

(f) un rezumat al faptelor relevante și al anchetelor deja realizate, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 5.

(3) Cererile se întocmesc într-una dintre limbile oficiale ale autorității solicitate sau într-o limbă acceptată de respectiva autoritate.

(4) În cazul în care o cerere nu îndeplinește cerințele formale, se poate solicita corectarea sau completarea sa; cu toate acestea, se pot impune măsuri asiguratorii.

Articolul 5

Comunicarea și notificarea

La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată adoptă, în conformitate cu legislația sa internă, toate măsurile necesare:

- pentru a furniza toate documentele
- pentru a notifica toate deciziile

care intră în domeniul de aplicare a prezentului protocol, unui destinatar aflat sau stabilit pe teritoriul său. În acest caz se aplică articolul 6 alineatul (3) cu privire la cererea însăși.

Articolul 6

Forma și conținutul cererilor de asistență

(1) Cererile formulate în temeiul prezentului protocol se prezintă în scris. Documentele necesare pentru a răspunde unor astfel de cereri însoțesc cererea. În situații de urgență, se pot accepta și cereri prezentate verbal, însă trebuie să fie confirmate de îndată în scris.

(2) Cererile prezentate în conformitate cu alineatul (1) sunt însoțite de următoarele informații:

- (a) autoritatea solicitantă care prezintă cererea;
- (b) măsura solicitată;
- (c) obiectul și motivul cererii;
- (d) legislația, normele și alte elemente juridice în cauză;
- (e) indicații cât mai exacte și complete posibil cu privire la persoanele fizice sau juridice care fac obiectul anchetelor;

Articolul 7

Soluționarea cererilor

(1) Pentru a răspunde unei cereri de asistență, autoritatea solicitată procedează, în limita competențelor și resurselor sale, ca și cum ar acționa în nume propriu sau la cererea altor autorități ale aceleiași părți, furnizând informațiile de care dispune deja și procedând sau dispunând să se procedeze la realizarea unor anchete corespunzătoare. Această dispoziție se aplică și serviciului administrativ căruia autoritatea solicitată i-a adresat cererea atunci când aceasta din urmă nu poate acționa independent.

(2) Cererile de asistență se soluționează în conformitate cu legislația, normele și alte instrumente juridice ale părții solicitate.

(3) Funcționarii autorizați corespunzător ai unei părți, cu acordul celeilalte părți în cauză și în condițiile prevăzute de aceasta, pot obține de la birourile autorității solicitate sau ale altei autorități de care autoritatea solicitată este responsabilă, informațiile cu privire la operațiuni care reprezintă sau ar putea reprezenta încălcări ale legislației vamale de care autoritatea solicitantă are nevoie în sensul prezentului protocol.

(4) Funcționarii unei părți, cu acordul celeilalte părți și în condițiile impuse de aceasta, pot fi prezenți la anchetele realizate pe teritoriul acesteia.

Articolul 8

Forma în care se comunică informațiile

(1) Autoritatea solicitată comunică autorității solicitante rezultatele anchetelor sub formă de documente, copii certificate ale documentelor, rapoarte și texte similare.

(2) Documentele menționate la alineatul (1) se pot înlocui cu informații pe suport electronic, produse în orice mod și în același scop.

*Articolul 9***Derogări de la obligația de a acorda asistență**

(1) Părțile pot refuza să acorde asistența prevăzută de prezentul protocol în cazul în care o astfel de asistență:

(a) poate aduce atingere suveranității Republicii Armenia sau suveranității unui stat membru căruia i s-a solicitat asistență în temeiul prezentului protocol;

(b) este probabil ca acest lucru să aducă atingere, ordinii publice, securității sau altor interese esențiale, în special în situațiile prevăzute la articolul 10 alineatul (2);

(c) implică intervenția unei reglementări fiscale sau de schimb, alta decât legislația privind taxele vamale; sau

(d) implică încălcarea unui secret industrial, comercial sau profesional.

(2) În cazul în care solicită o asistență pe care ea însăși nu ar putea să o acorde în cazul în care i-ar fi solicitată, autoritatea solicitantă atrage atenția asupra acestui fapt în cererea sa. În acest caz, autoritatea solicitată este cea care decide asupra modului în care răspunde la o astfel de cerere.

(3) În cazul în care asistența este refuzată, decizia și motivele refuzului se notifică de îndată autorității solicitante.

*Articolul 10***Schimbul de informații și confidențialitatea**

(1) Orice informație comunicată, sub orice formă, în temeiul prezentului protocol are caracter confidențial sau restrâns, în funcție de reglementările aplicabile pentru fiecare parte. Respectiva informație face obiectul secretului profesional și beneficiază de protecția acordată în temeiul legislației aplicabile a părții contractante care a primit-o, precum și în temeiul dispozițiilor corespunzătoare aplicabile instituțiilor comunitare.

(2) Datele personale pot face obiectul schimbului de informații numai în cazul în care partea care le primește se angajează să ofere acestui tip de date un grad de protecție cel puțin echivalent cu cel aplicabil pentru datele în cauză în partea care le furnizează.

(3) Informațiile primite nu se utilizează decât în sensul prezentului protocol. În cazul în care una dintre părți solicită utilizarea unor astfel de informații în alte scopuri, ea va cere consimțământul prealabil în scris al autorității care a furnizat informațiile. Mai

mult, ea va fi supusă eventualelor restricții impuse de respectiva autoritate.

(4) Alineatul (3) nu împiedică utilizarea informațiilor în cadrul unor proceduri judiciare sau administrative angajate ulterior pentru nerespectarea legislației vamale. Autoritatea competentă care a furnizat informațiile respective va fi notificată în cazul unei asemenea utilizări.

(5) În procesele-verbale, rapoartele și mărturiile lor, precum și în cadrul procedurilor și urmăririlor în instanță, părțile pot utiliza ca probă informațiile obținute și documentele consultate în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol.

*Articolul 11***Experți și martori**

(1) Un funcționar al unei autorități solicitate poate fi autorizat să se înfățișeze, în limitele autorizației care i-a fost acordată, în calitate de expert sau martor în cadrul procedurilor judiciare sau administrative angajate în domeniile reglementate de prezentul protocol în jurisdicția celeilalte părți, precum și să prezinte obiectele, documentele sau copiile certificate ale acestora care pot fi necesare procedurii. În cererea de înfățișare trebuie să se indice cu exactitate în ce cauză, cu ce titlu și în ce calitate urmează să fie interogată funcționarul.

(2) Funcționarul autorizat se va bucura de protecția conferită de legislația în vigoare funcționarilor autorității solicitante pe teritoriul său.

*Articolul 12***Cheltuieli de asistență**

Părțile renunță la toate pretențiile reciproce de rambursare a cheltuielilor aferente punerii în aplicare a prezentului protocol, cu excepția, după caz, a indemnizațiilor pentru experți și martori, precum și pentru interpreții și traducătorii care nu sunt angajați ai serviciilor publice.

*Articolul 13***Punerea în aplicare**

(1) Gestionarea prezentului protocol se încredințează autorităților vamale centrale ale Republicii Armenia, pe de o parte, și

serviciilor competente ale Comisiei Comunităților Europene și, după caz, autorităților vamale ale statelor membre pe de altă parte. Acestea decid cu privire la toate măsurile și dispozițiile practice necesare punerii sale în aplicare, ținând seama de normele în vigoare în domeniul protecției datelor. Autoritățile în cauză pot propune organismelor competente modificările despre care consideră că trebuie aduse prezentului protocol.

(2) Părțile contractante se consultă și apoi se informează reciproc cu privire la normele de aplicare adoptate în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol.

Articolul 14

Complementaritatea

Fără a aduce atingere articolului 10, orice acorduri de asistență reciprocă încheiate între unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene și Republica Armenia nu aduc atingere dispozițiilor comunitare care reglementează comunicarea între serviciile competente ale Comisiei Comunităților Europene și autoritățile vamale ale statelor membre a oricăror informații obținute în domeniul vamal care ar putea prezenta interes pentru Comunitate.

ACT FINAL

Plenipotențiarii reprezentând:

REGATUL BELGIEI,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

IRLANDA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDIEI,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE, Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI și Tratatul de instituire a COMUNITĂȚII EUROPENE A ENERGIEI ATOMICE,

denumite în continuare „statele membre”, și

reprezentând COMUNITATEA EUROPEANĂ, COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI și COMUNITATEA EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE, denumite în continuare „Comunitatea”,

pe de o parte, și

plenipotențiarii reprezentând REPUBLICA ARMENIA,

pe de altă parte,

reuniți la... una mie nouă sute nouăzeci și ... pentru semnarea Acordului de parteneriat și cooperare de stabilire a unui parteneriat între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, denumit în continuare „acord”, adoptă următoarele texte:

acordul, inclusiv anexele la acesta, și următorul protocol:

Protocol de asistență reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal

Plenipotențiarilor statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarilor Republicii Armenia adoptă următoarele declarații comune anexate la prezentul act final:

Declarație comună privind articolul 4

Declarație comună privind articolul 6

Declarație comună privind articolul 15

Declarație comună privind noțiunea de „control” menționată la articolul 25 litera (b) și la articolul 36

Declarație comună privind articolul 35

Declarație comună privind articolul 42

Declarație comună privind articolul 95

Plenipotențiarilor statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarilor Republicii Armenia au luat la cunoștință, de asemenea, de următorul schimb de scrisori anexate la prezentul act final:

Schimb de Scrisori între Comunitate și Republica Armenia cu privire la înființarea societăților comerciale

Plenipotențiarilor statelor membre și cei ai Comunității și plenipotențiarilor Republicii Armenia au luat la cunoștință, de asemenea, de următoarea declarație anexată la prezentul act final:

Declarația guvernului francez

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundranittiosex.

Կառավարված է հազար ինճը հարյուր ինճսուճ վեց բվականի ապրիլի քսաներկուսին

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

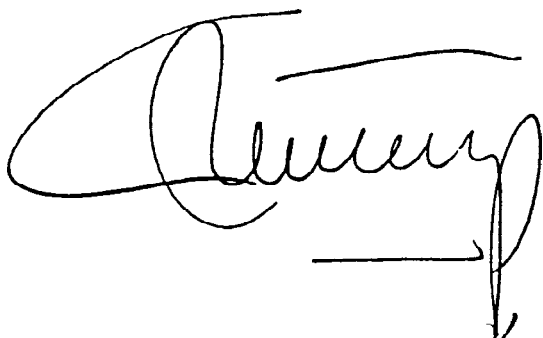
Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

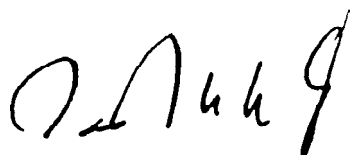
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

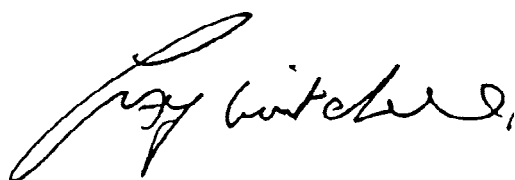

Pour la République française

Thar ceann na hÉireann

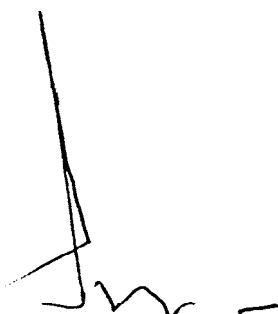
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

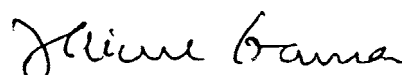
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

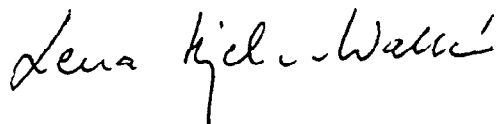

Suomen tasavallan puolesta

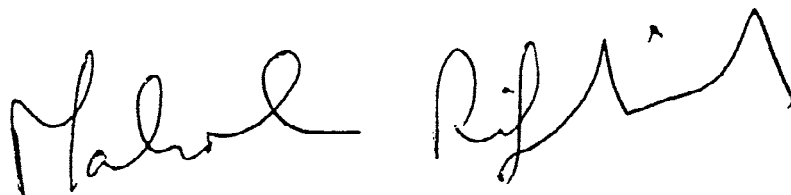
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
 For De Europæiske Fællesskaber
 Für die Europäischen Gemeinschaften
 Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
 For the European Communities
 Pour les Communautés européennes
 Per le Comunità europee
 Voor de Europese Gemeenschappen
 Pelas Comunidades Europeias
 Euroopan yhteisöjen puolesta
 För Europeiska gemenskaperna

Հայաստանի Հանրապետության հոսմար

Declarație comună privind articolul 4

În analiza circumstanțelor evolutive din Republica Armenia, astfel cum este prevăzut în articolul 4, părțile discută schimbările importante ce pot avea o influență semnificativă asupra dezvoltării în viitor a Republicii Armenia. Acestea pot include aderarea Armeniei la OMC, la Consiliul Europei sau la alte organe internaționale precum și aderarea la uniuni vamale regionale sau alte forme de acorduri de integrare regională.

Declarație comună privind articolul 6

În cazul în care părțile, de comun acord, consideră că circumstanțele necesită o reuniune la cel mai înalt nivel, astfel de reuniuni se pot organiza în mod ad-hoc.

Declarație comună privind articolul 15

Până la aderarea Republicii Armenia la OMC, părțile organizează consultări în cadrul Comitetului de cooperare cu privire la drepturile de import, inclusiv schimbări în domeniul protecției tarifare. În special, astfel de consultări au loc înainte de o creștere a protecției tarifare.

Declarație comună privind noțiunea de „control” menționată la articolul 25 litera (b) și la articolul 36

1. Părțile confirmă înțelegerea faptului că problema controlului depinde de circumstanțele de fapt ale fiecărui caz.
 2. De exemplu, se consideră că o societate comercială este „controlată” de o altă societate comercială și, prin urmare, este o filială a acesteia, în cazul în care:
 - cealaltă societate comercială deține, direct sau indirect, majoritatea drepturilor de vot sau
 - cealaltă societate comercială are dreptul să numească sau să concedieze o majoritate a membrilor organului administrativ, ai organului de gestionare sau ai organului de supraveghere și, în același timp, este acționar sau membru al filialei.
 3. Ambele părți consideră că nici un criteriu menționat la alineatul (2) nu este exhaustiv.
-

Declarație comună privind articolul 35

Simpla solicitare a unei vize pentru resortisanții persoane fizice ai unor părți și nu pentru ai altora nu se consideră ca anulând sau împiedicând avantajele ce decurg dintr-un angajament specific.

Declarație comună privind articolul 42

Părțile convin că, în sensul prezentului acord, noțiunea de „proprietate intelectuală, industrială și comercială” desemnează, în special, protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în special a drepturilor de autor pentru programe de calculator, a drepturilor de brevet, a desenelor și modelelor industriale, a indicațiilor geografice, în special a denumirilor de origine, a mărcilor comerciale de produse și servicii, a topografiilor circuitelor integrate, precum și protecția împotriva concurenței neloiale menționate la articolul 10a din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale și protecția informațiilor care nu trebuie divulgate cu privire la *know-how*.

Declarație comună privind articolul 95

1. Părțile convin, în sensul interpretării corecte și al punerii în aplicare practice a prezentului acord, că termenul „situații de urgență” menționat la articolul 95 din acord înseamnă cazurile de încălcare gravă a acordului de către una dintre părți. O încălcare gravă a acordului constă în:
 - (a) respingerea acordului nesancționată de normele generale de drept internațional, sau
 - (b) încălcarea elementelor esențiale ale acordului prevăzute la articolul 2.
 2. Părțile sunt de acordă că expresia „măsuri corespunzătoare” la care se face referire în articolul 95 înseamnă măsuri luate în conformitate cu dreptul internațional. Dacă o parte ia o măsură în caz de urgență deosebită în temeiul articolului 95, cealaltă parte se poate prevala de procedura referitoare la soluționarea litigiilor.
-

SCHIMB DE SCRISORI**între Comunitate și Republica Armenia privind înființarea societăților comerciale***A. Scrisoarea Guvernului Republicii Armenia*

Excelență,

Am onoarea de a mă referi la Acordul de parteneriat și cooperare parafat la ...

După cum am subliniat în timpul negocierilor, Republica Armenia acordă societăților comerciale comunitare care sunt înființate și își desfășoară activitatea în Republica Armenia un tratament privilegiat în anumite privințe. Am explicat că această măsură reflectă dorința Republicii Armenia de a promova, prin toate mijloacele, înființarea de societăți comerciale comunitare în Republica Armenia.

În acest sens, îmi iau permisiunea de a confirma că, în perioada cuprinsă între data parafării prezentului acord și data intrării în vigoare a articolelor privind înființarea societăților comerciale, Republica Armenia nu va adopta nicio măsură sau reglementare care, în comparație cu situația existentă la data parafării prezentului acord, ar putea crea discriminări sau le-ar putea agrava pe cele existente față de societățile comerciale comunitare în raport cu societățile comerciale armenesti sau cu societățile comerciale ale unei țări terțe.

Vă rog să confirmați primirea prezentei scrisori.

Vă rog să acceptați, Excelență, expresia deosebitei mele considerații.

Pentru Guvernul Republicii Armenia

B. Scrisoarea Comunității Europene

Excelență,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea primită astăzi, al cărei conținut este următorul:

„Am onoarea de a mă referi la Acordul de parteneriat și cooperare parafat la ...

După cum am subliniat în timpul negocierilor, Republica Armenia acordă societăților comerciale comunitare care sunt înființate și își desfășoară activitatea în Republica Armenia un tratament privilegiat în anumite privințe. Am explicat că această măsură reflectă dorința Republicii Armenia de a promova, prin toate mijloacele, înființarea de societăți comerciale comunitare în Republica Armenia.

În acest sens, îmi iau permisiunea de a confirma că, în perioada cuprinsă între data parafării prezentului acord și data intrării în vigoare a articolelor privind înființarea societăților comerciale, Republica Armenia nu va adopta nicio măsură sau reglementare care, în comparație cu situația existentă la data parafării prezentului acord, ar putea crea discriminări sau le-ar putea agrava pe cele existente față de societățile comerciale comunitare în raport cu societățile comerciale armenesti sau cu societățile comerciale ale unei țări terțe.

Vă rog să confirmați primirea prezentei scrisori.”

Confirm primirea scrisorii.

Vă rog să acceptați, Excelență, expresia deosebitei mele considerații.

În numele Comunității Europene

Declarația guvernului francez

Republica Franceză ia cunoștință de faptul că Acordul de parteneriat și cooperare cu Republica Armenia nu se aplică țărilor și teritoriilor de peste mări asociate Comunității Europene în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.
